

امارت اسلامی افغانستان
وزارت تحصیلات عالی
پوهنتون جامی
معاونیت علمی
پوهنځی (اقتصاد)

گزارش بازنگری دوره‌ای برنامه علمی دیپارتمنت / برنامه علمی (اقتصاد مدیریت)

سال ۱۴۰۳

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/ ۰۱ / ۰۸	تاریخ بازنگری قبلی: ۱۳۹۸/۰۱/۱۰
دیپارتمنت: اقتصاد مدیریت	پوهنچی: اقتصاد
اعضای کمیته بازنگری مرور دوره ای: ۱. معاون علمی پوهنتون: (دکتر عتیق الله رحیمی) رئیس کمیته ۲. نماینده کمیته تضمین کیفیت پوهنتون: (دکتر سید بصیر احمد ایوبی) عضو ۳. نماینده کمیته نصاب پوهنتون: (استاد عزیز الله صامت) عضو ۴. استاد بیرونی ۱ (استاد محمد طارق وامق، استاد پوهنچی حقوق و علوم سیاسی) عضو ۵. استاد بیرونی ۲ (استاد نظام الدین تیموری، استاد پوهنچی انجینیری) عضو ۶. استاد هم رشته از پوهنتون های بیرونی (استاد خسرو شریفی، استاد پوهنچی اقتصاد) عضو ۷. محصل ۱: (آقای احمد جاوید دیانت) صنف (چهارم) عضو	
۱. نام برنامه: اقتصاد مدیریت	مقطع برنامه: (لیسانس) ماستری
۲. هماهنگی با برنامه آموزشی و مأموریت استراتژیک پوهنچی مأموریت دیپارتمنت: دیپارتمنت اقتصادمدیریت با هدف تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآفرین، به ارتقاء کیفیت آموزش و پژوهش در زمینه های مدیریت و اقتصاد متعهد است. این دیپارتمنت با تمرکز بر بهبود مهارت های مدیریتی، تحلیلی و با استفاده از فناوری های نوین به دنبال افزایش درآمد و بهره وری می باشد، تا بتواند با پاسخ گویی به بخشی از نیازهای بازار کار در توسعه اقتصادی - اجتماعی کشور نقش فعال داشته باشد. مأموریت پوهنچی: دانشکده اقتصاد رسالت خود می داند که با رشد و ارتقای مستمر کیفیت آموزش و پژوهش در تامین و تربیت سرمایه انسانی متعهد، متخصص و کار آفرین گام بردارد؛ با استعانت از این گام ها و با بهبود مدیریت سازمانی و توسعه تکنالوژی در افزایش درآمد و انکشاف اقتصادی - اجتماعی نقش فعال داشته باشد. برای مقایسه مأموریت آموزشی دیپارتمنت اقتصادمدیریت با مأموریت پوهنچی، می توان به نکات زیر توجه کرد: ۱. تربیت نیروی انسانی متخصص: - دیپارتمنت: به تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآفرین متعهد است. - پوهنچی: همچنین بر تأمین و تربیت سرمایه انسانی متعهد و متخصص تأکید دارد. ۲. ارتقاء کیفیت آموزش و پژوهش: - دیپارتمنت: به ارتقاء کیفیت آموزش و پژوهش در زمینه های مدیریت و اقتصاد توجه دارد. - پوهنچی: به رشد و ارتقای مستمر کیفیت آموزش و پژوهش اشاره می کند. ۳. افزایش درآمد و بهره وری: - دیپارتمنت و پوهنچی: بهبود مدیریت سازمانی و توسعه تکنالوژی را در راستای افزایش درآمد و انکشاف اقتصادی - اجتماعی مد نظر دارند. ۴. توسعه اقتصادی و اجتماعی: - دیپارتمنت و پوهنچی: به نقش فعال در انکشاف اقتصادی - اجتماعی کشور اشاره دارند.	

نظریات و پیشنهادهای هیأت:

مأموریت آموزشی دیپارتمنت اقتصادمدیریت و مأموریت پوهنچی به وضوح در راستای یکدیگر قرار دارند و اهداف مشترکی را نمایان می‌سازند که می‌تواند به تقویت موقعیت علمی و اجتماعی این برنامه کمک کند. همچنان بر اهمیت تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآفرین تأکید دارند، که نشان‌دهنده تعهد مشترک به ارتقاء مهارت‌ها و قابلیت‌های محصلان است و می‌تواند به افزایش اشتغال‌زایی و بهبود وضعیت اقتصادی جامعه منجر شود. همچنین، تأکید بر ارتقاء کیفیت آموزش و پژوهش در هر دو مأموریت، عزم جدی این برنامه و پوهنچی را برای ارائه محتوای آموزشی با استانداردهای بالا و تحقیقات مؤثر نشان می‌دهد، که این رویکرد به ارتقاء اعتبار علمی و جذب محصلان بیشتر کمک خواهد کرد.

پیشنهادهای هیئت مرور دوره‌ای برای دیپارتمنت اقتصادمدیریت:

۱. توسعه برنامه‌های مشترک:

پیشنهاد می‌شود که دیپارتمنت اقتصادمدیریت برنامه‌های آموزشی و پژوهشی مشترکی با سایر دیپارتمنت‌ها و مراکز پژوهشی راه‌اندازی کند تا بتواند از تجربیات و تخصص‌های مختلف بهره‌مند شود.

۲. ارزیابی مستمر:

پیشنهاد می‌شود که دیپارتمنت به طور مستمر برنامه‌های خود را ارزیابی کند تا به بهبود مستمر کیفیت آموزش و پژوهش و انطباق با نیازهای بازار کار دست یابد.

خوشبختانه از نظر هیأت فعالیت‌های دیپارتمنت هم‌راستایی تقریباً کاملی با رسالت پوهنچی داشته ولی در قالب یک برنامه علمی بسیار وسیع و گسترده تعریف گردیده است و ضرورت احساس می‌شود که دو بخش اقتصاد و مدیریت در این برنامه علمی تفکیک گردند

۳. تجربیات خوب:

تجربیات و دستاوردهای پوهنهی اقتصاد در طول سالهای ۱۳۹۹ الی ۱۴۰۲ خورشیدی به شرح ذیل میباشد.

۳،۱. عبور موفقانه از مرحله سوم ارزیابی و اعتبار دهی ریاست محترم تضمین کیفیت وزارت تحصیلات عالی

پوهنهی اقتصاد در قالب پوهنتون جامی مرحله اول اعتبار دهی را طبق مکتوب شماره ۱۱۲/۱۲۰ تاریخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۲ موفقانه سپری نمود. خوشبختانه به تاریخ ۱۳۹۸/۰۸/۱۹ مطابق شماره مکتوب ۵۲۷/۵۹۰ مرحله دوم اعتباردهی را با بهترین نمره سپری نمود همچنان مرحله سوم به تاریخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۷ طبق مکتوب شماره ۳۳۳ موفقانه سپری نمود.

۳،۲. توزیع مدرک معتبر تحصیلی

پوهنهی اقتصاد در قالب پوهنتون جامی یگانه پوهنهی خصوصی در حوزه غرب افغانستان می باشد که بعد از عبور مؤفقاانه مرحله اول الی سوم پروسه ارزیابی و اعتبار دهی وزارت محترم تحصیلات عالی، برای فارغان خویش از رشته های موجود سند تحصیلی معتبر اهداء نماید.

۳،۳. حفظ اعتبار اکادمیک

پوهنهی اقتصاد بعنوان یکی از پوهنهی های فعال در قالب پوهنتون جامی توانسته است که طی سال های ۱۴۰۰ الی اکنون از ارزیابی های حفظ اعتبار اکادمیک ریاست محترم تضمین کیفیت مقام محترم وزارت تحصیلات عالی موفق به حفظ این اعتبارنامه گردد.

۳،۴. همکاری در ایجاد دوره ماستری رشته اداره تجارت:

پوهنهی اقتصاد پوهنتون جامی در بهار سال ۱۳۹۰ هجری شمسی با هدف تربیه کادر علمی و متخصص در ولایت هرات تاسیس گردید. این پوهنهی از بدو تأسیس الی اکنون در رشته اقتصاد مدیریت به جذب و تربیه منابع انسانی در مقطع تحصیلی لیسانس پرداخته است. پوهنهی اقتصاد زیر چتر پوهنتون جامی از سال ۱۳۹۹ بدینسو سند اعتبار اکادمیک را از وزارت محترم تحصیلات عالی کشور کسب نموده است که این یک امتیاز ویژه برای محصلان و فارغ التحصیلان این رشته میباشد و با بهره مندی از این امتیاز، پالیسی ایجاد برنامه ماستری اداره تجارت، در جلسه مورخ ۱۴۴۶/۰۱/۲۵ هـ ق، (د لوړو زده کړو بنسټونو عالي شورا) تائید گردیده است و اولین دوره جذب از خزان ۱۴۰۳ هـ ش در این رشته آغاز گردید.

۳،۵. تدوین پلان استراتژیک برای دور دوم:

پوهنهی اقتصاد با اتکاء به توفیق او تعالی، حمایت های بی دریغ هیئت رهبری پوهنتون معتبر جامی، سهم گیری ذینفعان داخلی و خارجی، پلان استراتژیک پنج سال آینده (از سال ۱۴۰۲ الی ۱۴۰۶) خویش را تدوین نموده است. تدوین این پلان که با ارائه سمینار رهنمودی جهت تهیه پلان استراتژیک شروع گردیده بود با سهم گیری ۳۰ اداره، نهاد و گروه از ارگان های دولتی، غیر دولتی و گروه های ذینفع این پوهنهی تدوین و با شریک سازی به ذینفعان به پایان رسید.

۳،۶. تدوین نصاب تحصیلی برای دیپارتمنت اقتصاد مدیریت:

طوریکه نصاب تحصیلی برای پوهنهی های اقتصاد تا هنوز از جانب ریاست محترم نصاب علوم اجتماعی مقام محترم وزارت تحصیلات عالی کلسر سازی نگردیده است اما این پوهنهی از ربع اخیر سال ۱۴۰۱ با درک نیازمندی های جامعه و دیپارتمنت اقتصاد و مدیریت، با مشوره و رأی استادان پوهنتون هرات، پوهنتون جامی، محصلان، فارغان و کارفرمایان نصاب تحصیلی رشته اقتصاد و مدیریت را ترتیب نموده و بتاريخ ۱۴۰۲/۰۳/۳۱ به ریاست محترم انکشاف برنامه های علمی، مقام محترم وزارت تحصیلات عالی ارسال نمود.

۳،۷. کسب مقام نایب قهرمانی را در مسابقه بزرگ هالت پرايز:

هالت پرايز (نوبل محصلی) بزرگترین رقابت محصلی در سطح جهان می باشد که پوهنتون جامی افتخار آنرا داشت تا فرصت دیگری را برای محصلانش مهیا نماید تا با طرح های بکر خویش، استعداد هایشان را نمایان سازند.

هالت پرایز یک رقابت محصلیست که به همکاری سازمان ملل متحد و بنیاد کلتن (Bill Clinton) بین بیش از یک میلیون محصل از پوهنتون های مختلف در ۱۲۱ کشور دنیا از سال ۲۰۱۰ به این طرف برگزار میگردد و فرصتی را برای محصلیان مهیا میسازد تا طرح های ناب و جامع خویش را به عنوان رهبران تغییر این جغرافیا بیان نموده و در حل بحران ها و چالش های بین المللی نقش داشته باشند. در این رقابت تیم "Organic Food For All" با عضویت مونا عمریار، حسنا صالح، بهرام عمرانی و حسنا غوری، محصلیان پوهنتون جامی، مقام نایب قهرمانی را از آن خود کرده و تیم "Moaraj" با ترکیب احمد جاوید لطیفی، مارینا امینی، رابعه کریمی و سید مصطفی صمیمی، محصلیان پوهنتون جامی به شش تیم برتر این رقابت صعود کردند.

در اخر رهبری پوهنتون جامی از محصلین پر تلاش اعضای دو تیم نامبرده، پوهنچی اقتصادمدیریت، پوهنتون جامی به خاطر آموزش و آماده سازی تیم ها توسط اساتید اقتصاد هر یک (دکتر فرید احمد فرزام، پوهندوی محمد عثمان عادل و پوهنیار محمد حکاک)، استاد حامد خسروی (استاد پوهنچی اقتصاد) مربی تیم نایب قهرمان، امید فیصل فایق (محصل پوهنچی اقتصاد) هماهنگ کننده رقابت هالت پرایز در پوهنتون جامی، حسین دوست و معروف سادات مشاورین تیم نایب قهرمان، مسعود قاریزاده، خلیل احمد یوسفی و عنایت الله عنایت، مشاورین عمومی تیم های اشتراک کننده از پوهنتون جامی، اظهار سپاس و امتنان داشت.

۳,۸. برنده شدن امید فیصل محصل پوهنچی اقتصاد و مرضیه مصباح در مناظره بررسی عملکرد ناتو در افغانستان:

در اولین دور مناظره ی حضوری که توسط نهاد اندیشه وران میان باشگاه های پوهنتون جامی، پوهنتون هرات و موسسه تحصیلات عالی کهکشان شرق برگزار گردید، محصلیان پوهنتون جامی بر بلندای قله قهرمانی قرار گرفتند. مناظره کننده گان با حضور داشت بیش از ۱۱۰ بیننده از پوهنتون های مختلف، جامعه مدنی و رسانه ها بر محور (بررسی عملکرد ناتو در افغانستان) به مناظره پرداختند که در نتیجه آقای امید فیصل فایق محصلی اقتصاد و خانم مرضیه مصباح محصلی حقوق پوهنتون جامی به مقام قهرمانی این دور دست یافتند.

۳,۹. اعزام فارغ التحصیلان به بورسیه تحصیلی پوهنتون بین المللی چابهار

پوهنتون جامی بر اساس تفاهم نامه ی اکادمیک که با پوهنتون بین المللی چابهار کشور ایران به امضاء رسانیده بود زمینه سپری نمودن دوره ماستری به صورت بورسیه برای تعدادی زیادی از فارغ التحصیلان پوهنتون جامی و سایر پوهنتون های دیگر را نیز مهیا ساخت.

۳,۱۰. همکاری در انعقاد تفاهم نامه با نهادهای ملی و بین المللی و عملی ساختن متن تفاهمنامه ها مرتبط:

از آنجائیکه یکی از وظایف مهم پوهنچی اقتصاد همکاری با سایر بخش های پوهنتون نیز میباشد بر این اساس طی این دوره کوشش شده است تا علاوه بر سایر وظایف در قسمت زمینه سازی و امضاء تفاهم نامه با چندین پوهنتون در منطقه (ساری، فردوسی، شولینی هند و ..) و عملی ساختن ها مواد تفاهم که مربوط به پوهنچی اقتصاد میشد اقدامات قابل ملاحظه ی نیز انجام داده است.

۳,۱۱. همکاری در ایجاد کلینیک اقتصادی:

پوهنتون جامی در کنار ارائه ی خدمات تحصیلی و آموزشی، مصمم به ایجاد روابط مؤثر با سایر نهادها/سازمان ها در جهت انجام برنامه های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی نیز می باشد. امضای تفاهم نامه و توافق نامه ها با نهادهای مختلف دولتی، خصوصی و بین المللی گواه این ادعاست که شواهد و اسناد آن در ریاست دفتر پوهنتون جای موجود است.

در میان همه ی این توافق نامه ها، این بار پوهنتون جامی به منظور ارتقای فعالیت های اقتصادی و رشد فعالیت های تجارتي در هرات، قرارداد پروژه ای را با نهاد بین المللی Cordaid تحت نام (Business Hub) به امضاء رسانیده است که برای محصلان مزیت های متعددی، از جمله ارتباط نزدیک با صنعت، توسعه مهارت های عملی و تیمی، ایجاد شبکه های حرفه ای، تجربه عملی در دوران تحصیل مهیا ساخته است.

۳،۱۲. میزان جذب بلند فارغان در بازار

دیپارتمنت اقتصاد مدیریت پوهنهی اقتصاد در خزان سال ۱۳۹۳ به تعداد ۴۲ نفر دانش آموخته که شامل اولین دور فارغین این دیپارتمنت می باشد را به جامعه تقدیم نمود و فرایند همچنان ادامه دارد چنانچه طی چهار سال اخیر به تعداد ۱۵۰ تن این دیپارتمنت فارغ التحصیل داشته است که خوشبختانه بالای ۸۴ درصد دانش آموخته گان آن وارد بازار کار شده اند. نوت: تعدادی از فارغین این رشته جهت ادامه تحصیل به خارج از کشور سفر نموده اند که شامل بازار کار نشده اند و با تعدادی هم نتوانستیم ارتباط برقرار کنیم.

۳،۱۳. تلاش در جهت جذب بیشترین تعداد محصل طی سال ها گذشته:

خوشبختانه دیپارتمنت طی سال های اخیر نسبت به سال های قبل در قسمت جذب محصل از وضعیت مطلوبی برخوردار بوده است چنانچه آمار جذب محصلان با تفکیک سال آن در جدول جدیدالشمولان چهار سال اخیر درج شده است.

۳،۱۴. همکاری در فراهم سازی زمینه ارتقای ظرفیت استادان و کارکنان پوهنهی جهت ادامه تحصیل به پوهنتون های بین

المللی

از آنجایی که بقای سازمان به طور قابل توجهی به مهارت ها و دانش های کارکنان وابسته است، تقویت ظرفیت کادر علمی یکی از اهداف و برنامه های کلیدی پوهنتون جامی به شمار می رود. در این راستا، پوهنهی اقتصاد با همکاری و موافقت ریاست محترم پوهنتون جامی، اقدام به معرفی اساتید خود به برخی پوهنتون ها به منظور ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر نموده است. این همکاری ها شامل پرداخت کامل هزینه های تحصیلی، تأمین درصدی از هزینه های تحصیل، تسهیلات در زمینه رخصتی ها و همچنین حفظ بست برای اساتید می باشد.

۱- شمس الحق فضل در رشته مدیریت بازرگانی پوهنتون آزاد مشهد کشور ایران

۲- اسد الله صدیقی در رشته مدیریت بازرگانی پوهنتون آزاد مشهد کشور ایران

۳- جلیل احمد فضل در رشته مدیریت بازرگانی پوهنتون آزاد مشهد کشور ایران

۴- زینب رحیمیان در رشته مدیریت بازرگانی پوهنتون فردوسی مشهد کشور ایران

۵- عزیز الله صامت در رشته مدیریت بازرگانی پوهنتون بین المللی چابهار کشور ایران

۶- جواد آرام در رشته مدیریت کسب و کار پوهنتون بین المللی چابهار کشور ایران

۷- بصیر احمد آرامجو در رشته مدیریت بازرگانی پوهنتون تهران کشور ایران

۸- نذیر احمد سدید در رشته تجارت پوهنتون آیدین کشور ترکیه

۹- بصیر احمد ایوبی در رشته مدیریت بازرگانی پوهنتون آیدین کشور ترکیه

۳،۱۵. ایجاد دوره های کارآموزی برای محصلان

یکی از اهداف عمده پوهنهی اقتصاد، انکشاف آموزش و نصاب تحصیلی پوهنهی می باشد تا از این طریق هر چه بیشتر به اهداف کلان خود دست پیدا کند. چنانچه از سال ۱۳۹۷ دوره های کارورزی در پوهنهی اقتصاد ایجاد گردید اما با توجه به اهمیت این موضوع، دانشکده اقتصاد در سمستر خزان سال ۱۴۰۱ مضمون کارورزی را در سمستر پنجم شامل نصاب درسی نموده است. هدف از شامل ساختن مضمون فوق آشنا ساختن محصلین با نحوه فعالیت های اجرایی اداره ها، اجرای قوانین، مقررات و طرز العمل های اداری و رفتاری می باشد.

۳،۱۶. استفاده از پورتال توسط محصلان و اساتید

استفاده از پورتال محصلی و استادی به عنوان یک ابزار دیجیتال مؤثر، می تواند تحولی در فرآیند یادگیری و تدریس ایجاد کند. این پورتال ها به اساتید و محصلان این امکان را می دهند تا، دسترسی به اطلاعات دروس، اخذ حاضری محصلان، مشاهده نمرات، منابع آموزشی،

مشاهده حاضری، دانلود کارت امتحان و سبب راحتی دسترسی داشته باشند. همچنین، پورتال‌ها می‌توانند به تسهیل ارتباط میان محصلان و اساتید کمک کنند و محیطی پویا و تعامل‌پذیر برای یادگیری فراهم آورند.

۳,۱۷. خریداری وسایل جدید برای صنوف درسی

خریداری وسایل جدید برای صنوف آموزشی به‌عنوان یک نیاز اساسی در نظام تحصیلی محسوب می‌شود. تجهیز صنوف با وسایل و تجهیزات لازم، نه تنها به بهبود کیفیت تدریس کمک می‌کند، بلکه تجربه یادگیری محصلان را نیز ارتقا می‌بخشد. همچنین، ارتقاء تجهیزات آموزشی می‌تواند به اساتید این امکان را بدهد که از روش‌های تدریس نوین بهره‌برداری کنند و به‌طور کلی، کیفیت آموزش را بهبود بخشند.

۳,۱۸. برگزاری برنامه های ارتقای ظرفیت برای کارمندان دولت

پوهنچی اقتصاد بر اساس تفاهم امضاء شده پوهنتون جامی با نهادهای دولتی و با همکاری سایر بخش های علمی و اداری پوهنتون، پروگرام های آموزشی را بمنظور ارتقاء سطح دانش و مهارت مدیران و کارمندان ادارات مختلف محلی ولایت هرات با ارایه اساتید این پوهنچی نیز برگزار و اجراء نموده است که در آن پرسونل ادارات مختلف روش های طرح، برنامه ریزی و اجراء را آموخته اند، به صورت نمونه نام چند برنامه برگزار شده این مبحث قرار ذیل است:

۱. دوره توجیهی/آشنایی کارکنان جدیدالتقرر برای کارمندان ریاست منابع بشری ولایت هرات
۲. وبینار " چگونگی تدوین، اجراء و نظارت از پلان استراتژیک " برای مسوولین موسسه تحصیلات عالی فراه
۳. بودجه سازی برای کارمندان ریاست منابع بشری ولایت هرات
۵. تعیین اهداف و پلان کار کارکنان برای کارمندان ریاست معارف ولایت هرات
۶. توان مند سازی منابع بشری برای کارمندان ریاست منابع بشری ولایت هرات
۷. فرایندها و تشکیلات سازمانی برای کارمندان ریاست منابع بشری ولایت هرات
۸. برنامه ریزی منابع بشری برای کارمندان ریاست منابع بشری ولایت هرات

۳,۱۹. دسترسی اساتید و محصلان به ژورنال معتبر بین المللی:

فراهم سازی زمینه استفاده از ژورنال های معتبر برای اساتید و محصلان در پوهنچی اقتصاد پوهنتون جامی، به عنوان یک امر کلیدی در ارتقاء کیفیت آموزش و پژوهش می باشد. بنابر همین اهمیت در ذیل به چند ژورنال بین المللی اشاره میشود که با همکاری مرکز تحقیقات پوهنتون زمینه استفاده از آن برای اساتید و محصلان فراهم گردیده است.

۱. ژورنال نیو انگلند NEJM

۲. ژورنال CACIE

۳. پایگاه علمی Life4Research

۴. پایگاه علمی Noormags

۳,۲۰. همکاری در توسعه زیرساخت های الکترونیک پوهنچی اقتصاد

توسعه زیرساخت های الکترونیک در پوهنچی اقتصاد به عنوان یک عامل کلیدی در تسهیل فرآیند یادگیری و پژوهش، اهمیت ویژه ای دارد. این زیرساخت ها شامل

ارزیابی از کیفیت تدریس اساتید به صورت الکترونیک

داشتن پورتال استادی و دانشجویی

داشتن دیتابیس برای مدیریت تدریسی پوهنچی

برگزاری جلسات دفاع به صورت آنلاین

داشتن وب سایت

انتخاب کریدت شیت از طریق پورتال

این زیرساخت‌ها می‌توانند به بهبود کیفیت آموزش و پژوهش و تسهیل در روند انجام فعالیت‌های علمی و اداری کمک فزاینده نمایند.

۳،۲۱. هماهنگی با سکتور خصوصی و دولتی جهت همکاری در بخش تحقیقات علمی

اساتید پوهنچی اقتصاد پوهنتون جامی در سال‌های اخیر تلاش‌های مستمر در قسمت انجام تحقیقات علمی نمودند. این تحقیقات کمک به درک بهتر مسائل اقتصادی و اجتماعی نموده است. برخی از تحقیقات انجام شده، تأثیر مدیریت دانش بر توانمندسازی نیروی انسانی و بررسی تأثیر رسانه اجتماعی بر ارزش ویژه برند با میانجی‌گری ابعاد قدرت دلبستگی برند (مورد مطالعه: دانشگاه خصوصی جامی در ولایت هرات) می‌باشد. علاوه بر این، تحقیقات در زمینه فرار مالیاتی و تأثیرات آن بر اقتصاد ملی، همچنین بررسی نقش تحصیلات عالی در توسعه کارآفرین، بررسی تأثیر برنامه‌های ارتقای ظرفیت توسط نهادهای تحصیلات عالی خصوصی بر عملکرد کارکنان سازمان‌های دولتی ولایت هرات از دیگر موضوعات مهمی هستند که توسط این اساتید مورد مطالعه قرار گرفته است. این آثار علمی، نشان‌دهنده تعهد اساتید به پژوهش و ارتقای کیفیت تحصیلات عالی در افغانستان است.

۳،۲۲. جذب تعدادی از فارغان اقتصاد در ساختار اداری خود پوهنچی یا دیگر بخش‌های پوهنتون

تعدادی از فارغ‌التحصیلان و محصلان پوهنچی اقتصاد، با تسلط بر مباحث نظری و عملی، به عنوان اعضای کادر آموزشی و اداری در دانشگاه مشغول به کار شده‌اند. این افراد با بهره‌گیری از آموزش‌های تخصصی و تجارب علمی خود، در روند تدریس و مدیریت آموزشی نقش مؤثری ایفا می‌کنند.

نظریات و پیشنهادها: هیأت:

در مجموع، دیپارتمنت اقتصاد مدیریت طی سال‌های اخیر با دستاوردهای چشمگیری همچون عبور موفقیت‌آمیز از مراحل مختلف اعتباردهی، گسترش برنامه‌های آموزشی و پژوهشی، و ایجاد روابط قوی با نهادهای داخلی و بین‌المللی، نقش برجسته‌ای در تربیت نیروی انسانی متخصص نقش مهمی ایفا کرده است. همکاری‌های گسترده با صنعت و بازار کار، ارتقای زیرساخت‌های الکترونیکی و دیجیتال، و توجه ویژه به کیفیت تحقیقات علمی نشان‌دهنده تعهد این دیپارتمنت به بهبود مستمر کیفیت آموزش و پژوهش است. با توجه به این موفقیت‌ها و رویکرد رو به رشد، این دیپارتمنت می‌تواند در توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور نقش آفرینی کند و چشم‌انداز روشنی را برای آینده علمی و حرفه‌ای محصلان خود فراهم آورد.

پیشنهادهای هیئت مرور دوره‌ای برای دیپارتمنت اقتصاد:

- گسترش همکاری‌ها با دانشگاه‌های داخلی و خارجی می‌تواند زمینه ارتقای سطح تحقیقات و نوآوری‌های علمی در دیپارتمنت را فراهم کند.
- ارتقای زیرساخت‌های الکترونیکی: استفاده از فناوری‌های نوین در فرآیند آموزشی همچون پورتال‌های آموزشی و برگزاری جلسات آنلاین، می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش و یادگیری کمک کند.
- افزایش دسترسی به ژورنال‌های بین‌المللی و منابع علمی معتبر می‌تواند به بهبود کیفیت تحقیقاتی و آموزشی دیپارتمنت کمک کند.

تحقق این اهداف مستلزم همکاری سطوح مختلف و مرتبط در سطح نهاد با دیپارتمنت می‌باشد.

۴. معلومات تازه در مورد اقدامات بازنگری دوره‌ای قبلی و تأیید در مورد تکمیل / پیش‌رفت‌ها به دست آمده:

ردیف	اقدامات بازنگری دوره قبلی	شرح انجام فعالیت‌ها / عدم انجام
۱	برگزاری برنامه‌های ارتقای ظرفیت برای محصلان	• ورکشاپ آموزشی ارتباطات موثر با اعتماد به نفس توسط محترم محمد حامد خسروی، استاد دانشکده اقتصاد و مدیریت و مسئول برنامه CAAI-USAID برای فارغان و محصلان ارائه گردید. • نحوه ارائه و سنجش انواع مالیه (اظهار نامه های مالیاتی) توسط محترم اسد الله صدیقی رئیس پوهنچی اقتصاد برای فارغان و محصلان ارائه گردید. • سمینار آموزشی تحت نام "سبک های رهبری در سازمان" ویژه محصلان اناث پوهنچی اقتصاد و مدیریت پوهنتون با ارائه ی محترمه دکتر "لیلماه نعمانی" استاد دانشگاه جامی و سردبیر مجله علمی پوهنتون به تاریخ ۲۱/۰۳/۱۴۰۱ در پوهنتون جامی ارائه گردید. • به تاریخ اول و دوم برج سرطان سال ۱۴۰۱ ورکشاپ آموزشی تحت عنوان "تحلیل های کاربردی حاشیه فروش در حسابداری مصارف تمام شد" برای محصلان توسط پوهنیار بشیر احمد بشارت استاد پوهنچی اقتصاد ارائه گردید. • ورکشاپ آموزشی "آشنایی با مهارت های کاریابی" بتاریخ ۲۹ و ۳۰ عقرب ۱۴۰۱ به مدت دو روز توسط محمدنویر استاد پوهنچی اقتصاد برای محصلان ارائه گردید. • برگزاری ورکشاپ آموزشی «مهارت های مکتوب نویسی (رهنمود مراسلات اداری)» توسط پوهنچی اقتصاد به روزهای دوشنبه و سه شنبه (۱۸-۱۹ ثور ۱۴۰۲) برای دانشجویان این پوهنچی برگزار نمود • نقش مطالعات فرادسی در رشد ظرفیت های آموزشی دانشجویان توسط امید فیصل محصل سمستر هفتم اقتصاد برای محصلان ارائه گردید. • مهارت های جستجوی کار و روش های اپلای کردن آن توسط حاجی زمري محمودی محصل سمستر هشتم اقتصاد برای محصلان ارائه گردید. • چگونه یک کار آفرین موفق باشیم؟ توسط سونیتا هییت محصل سمستر هشتم اقتصاد برای محصلان ارائه گردید. • چگونه یک فروشنده موفق باشیم؟ توسط مبارز غلامی محصل سمستر پنجم اقتصاد برای محصلان ارائه گردید. • رمز و راز های موفقیت و شکست کارآفرینان؛ توسط طارق سیدی محصل سمستر چهارم اقتصاد برای محصلان ارائه گردید.

		• مزایا و معایب معامله در بازارهای مالی آنلاین؛ توسط عاصم بها محصل سمستر سوم پوهنهی اقتصاد برای محصلان ارائه گردید. • تفاوت های (E-Business با E-Commerce)؛ توسط عمر هاشمی محصل سمستر چهارم پوهنهی اقتصاد برای محصلان ارائه گردید. • از دریاچه تبلیغات تا اقیانوس بازاریابی؛ توسط صمیم عطایی محصل سمستر پنجم پوهنهی اقتصاد برای محصلان ارائه گردید. • برگزاری مسابقه دانشجویی تجارت بین الملل و تاثیر آن بالای در آمد مالی، شعار نویسی، توسعه افغانستان، چالش ها و راه حل ها...
۲	انجام تحقیقات بیشتر توسط اساتید	• چاپ مقالات اساتید به مجله علمی - تحقیقی جامی • سهم گیری در نوشتن مقاله به مجله شورای متخصصان ولایت هرات • نشر مقاله بین الملی پیشرفت های اقتصادی از منظر تاریخی توسط اساتید پوهنهی اقتصاد • تدوین و تالیف دو مقاله مشترک با ریاست منابع بشری ولایت هرات (تاثیر برگزاری برنامه های ارتقای ظرفیت توسط نهادهای تحصیلات عالی خصوصی بر عملکرد سازمان های دولتی (مطالعه موردی: کارکنان ادارات دولتی هرات)) و مستوفیت ولایت هرات (اولویت بندی عوامل موثر بر فرار مالیاتی). • حمایت مالی از محققان توسط ریاست پوهنتون جامی • دسترسی اساتید و محصلان به ژورنال های معتبر چون (ژورنال نیو انگلند NEJM، ژورنال CACIE، پایگاه علمی Life4Research، پایگاه علمی Noormags) • فراهم سازی زمینه اشتراک اساتید در ورکشاپ ها و سمینارهای آموزشی تحقیقی در سطح پوهنتون و سایر پوهنهی ها • برگزاری برنامه های ارتقای ظرفیت در حوزه تحقیقات برای کادر علمی (تجزیه و تحلیل داده های کیفی در تحقیقات علمی از طریق نرم افزار MAXQDA، ورکشاپ تخصصی آموزش spss و کاربرد آن در تحقیقات علمی، ورکشاپ تخصصی روش های نوین تحقیق، ...)
۳	افزایش امکانات اداری و آموزشی	• افزایش تعداد کامپیوترها و مجهز شدن آن ها با برنامه کاربردی spss • نصب الی سی و پراجکتور به تمام صنف مربوط به پوهنهی اقتصاد • تجهیز ریاست پوهنهی اقتصاد با امکانات اداری • دسترسی محصلان به وای فای پوهنتون جامی • خریداری کتاب های مورد نیاز برای دیپارتمنت اقتصادمدیریت • افزایش تعداد چوکی های جدید به صنف • رنگ آمیزی صنف درسی • خریداری سایر امکانات آموزشی و اداری لازم برای بخش های مختلف پوهنهی اقتصاد

	۴ توسعه ارتباطات با نهادهای مرتبط	• دانشکده اقتصاد و مدیریت طبق تفاهم نامه ای که با انستیتوت اداری و حسابداری امضاء نموده بود، ورکشاپ آموزشی دو روزه را تحت عنوان « نحوه سنجش و ارائه انواع مالیات در افغانستان » برای دانشجویان و فارغین انستیتوت اداره و حسابداری در سالون امتحانات برگزار نمود. • به منظور ایجاد مشارکت و بهره گیری از توانایی های علمی، فرهنگی، آموزشی و تحقیقاتی در سال ۱۴۰۰ تفاهمنامه همکاری بین دانشگاه جامی و دانشگاه فردوسی، طباطبائی و چابهار منعقد گردید که به اساس این تفاهمنامه استادان و محصلان دوره های تحصیلی به سویه ماستر و دکترا را در نهادهای متذکره فرا میگیرند. • ورکشاپ روش های نوین تحقیق کاربردی، بر مبنای تفاهمنامه ای که از قبل میان دانشکده های اقتصاد پوهنتون جامی و دانشگاه فردوسی امضاء شده بود، به تاریخ ۲۶/۵/۱۴۰۱ به مدت هشت روز با ارائه ی دکتر قاسم اسلامی؛ استادیار گروه مدیریت دانشگاه فردوسی برگزار گردید • نقش نهادهای اکادمیک در توسعه اقتصادی کشور؛ سیمینار علمی ست که روز پنج شنبه تاریخ ۱۰ قوس ۱۴۰۱ خورشیدی از سوی مؤسسه مطالعات اقتصادی و حقوقی افغانستان (AELSO) و دانشگاه جامی (با همکاری دانشکده اقتصاد دانشگاه جامی) در سالن همایش های این دانشگاه برگزار نمود. • برگزاری برنامه های ارتقای ظرفیت توسط پوهنهی اقتصاد با همکاری پوهنتون جامی مطابق به تفاهم فی مابین پوهنتون جامی و ریاست منابع بشری ولایت هرات • برگزاری سیمینار علمی و کاربردی کارآفرینی، توسعه اقتصادی، رفاه و کاهش فقر در افغانستان توسط پوهنهی اقتصاد با همکاری پوهنتون جامی و مؤسسه مطالعات اقتصادی و حقوقی افغانستان و مؤسسه خدمات بشر دوستانه سفید، بتاريخ ۲۴ عقرب سال ۱۴۰۲ در سالون کنفرانس های علمی دانشگاه جامی برگزار گردید. • امضاء تفاهم نامه ریاست پوهنتون جامی با نهادهای دولتی و خصوصی در سطح ملی و بین المللی) ریاست انکشاف منابع بشری مقام ولایت هرات، مؤسسه تحصیلات عالی ولایت فراه، نهاد اندیشه وران افغان برای پیشرفت، ریاست اطلاعات و فرهنگ ولایت هرات، پوهنتون هرات، انستیتوت اداره و حسابداری، بنیاد خیریه الحاج احمد شاه فقیری، وزارت محترم مهاجرین و عودت کنندگان، ریاست معارف ولایت هرات، دانشگاه بین المللی چابهار، دانشگاه فردوسی مشهد...)
۵	برگزاری جلسات با فارغ التحصیلان	• برگزاری جلسات با فارغ التحصیلان و اخذ نظرات ایشان در ارتباط به کاریکولم. • برگزاری جلسات با فارغ التحصیلان و اخذ نظرات ایشان در ارتباط به فعالیت های پوهنهی.
۶	امضای تفاهم نامه با شرکت ها و نهادهای مرتبط جهت انجام سیرهای علمی و گذراندن دوره کارورزی محصلان	امضاء تفاهم نامه با ریاست انکشاف منابع بشری مقام ولایت هرات و نهاد اندیشه وران افغان برای پیشرفت ... بازدید محصلان از شرکت فولاد کابل که در شهرک صنعتی موقعیت دارد بازدید نمودند. بازدید محصلان پوهنهی اقتصاد از مؤسسه بین المللی Cordiad ولایت هرات بازدید محصلان طی چند مرتبه از شهرک صنعتی ولایت هرات بازدید محصلان طی چند مرتبه از مستوفیت ولایت هرات بازدید محصلان از د افغانستان بانک ولایت هرات
۷	برگزاری برنامه های ارتقای	• اشتراک محترم شمس الحق فضل استاد پوهنهی اقتصاد در کارگاه تخصصی (بررسی راه های اقتصادی و اجتماعی کشورهای عضو سازمان همکاری های اقتصادی (اكو)) در کشور ایران.

	ظرفیت برای کارمندان	• برگزاری برنامه های ارتقای ظرفیت در حوزه تحقیقات برای کادر علمی (تجزیه و تحلیل داده های کیفی در تحقیقات علمی از طریق نرم افزار MAXQDA، ورکشاپ تخصصی آموزش spss و کاربرد آن در تحقیقات علمی، ورکشاپ تخصصی روش های نوین تحقیق، ...) • ورکشاپ رهنمودی چگونگی تدوین، اجراء و ارزیابی پلان استراتژیک به روز شنبه ۲۷ حوت ۱۴۰۱ توسط اساتید دانشکده اقتصاد برای مسؤولین سایر دانشکده های پوهنتون جامی ارایه گردید. • برگزاری سمینار علمی مدیریت زمان بصورت مشترک با آمریت انکشاف مسلکی و پوهنهی اقتصاد پوهنتون جامی . • برگزاری سمینار آموزشی مرور دوره ای برنامه های علمی؛ توسط پوهنهی اقتصاد دانشگاه جامی بتاريخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ برای تعدادی از اعضای کادر علمی و اداری پوهنهی های مختلف دانشگاه جامی. • برگزاری ورکشاپ آموزشی Google Services؛ پوهنهی اقتصاد به روز شنبه (۲۰ جوزا ۱۴۰۲) با حضور داشت کادر علمی و اداری دانشگاه در اتاق جلسات پوهنتون. • اشتراک در سایر برنامه های ارتقای ظرفیت که در سطح پوهنتون برگزار گردیده است. • فراهم سازی شرایط مناسب برای ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر در دانشگاه های معتبر داخلی و خارجی، با همکاری هیئت محترم رهبری دانشگاه جامی. • اشتراک اساتید و کارمندان در کنفرانس و سمینارهای علمی در سطح پوهنهی (کنفرانس علمی مواد مخدر و تبعات آن، گفتمان علمی نقش مهارت های ارتباطی در موفقیت شغلی، کنفرانس علمی پیامدهای اقتصادی پناهندگی، سمینار علمی و کاربردی کارآفرینی، توسعه اقتصادی، رفاه و کاهش فقر در افغانستان"، کاربردی: بزنس هاب و نقش آن در توسعه کار آفرینی، مدیریت زمان، کنفرانس علمی عوامل مؤثر بر فقر اقتصادی و راهکارهای کاهش آن، نقش مالیات در افزایش درآمدهای دولت و پیامدهای اقتصادی و اجتماعی آن، آموزش مبتنی بر نتیجه و یادگیری محصل محور OBE-SCL)، کنفرانس علمی نظام اقتصاد سرمایه داری در ترازوی اخلاق، کنفرانس علمی فقر و راه های مقابله با آن، نحوه ارایه و سنجش انواع مالیه (اظهار نامه های مالیاتی) ...)
۸	استخدام اساتید مسلکی و باتجربه	دیپارتمنت اقتصاد مدیریت در هر سال تلاش می کند تا اساتیدی با سطوح تحصیلی دکترا و ماستری، که دارای تخصص و تجربه های بالا در تدریس هستند، به صورت موقت و دایم در پوهنهی استخدام نماید. گزارش های نظارت سالانه نیز مؤید این تلاش ها و تعهد به ارتقاء کیفیت آموزشی می باشد. در سال گذشته، این دیپارتمنت ۲۶ استاد دائمی و موقت را در هر سمستر باخود داشته است.
۹	کمبود نیروی انسانی	این پوهنهی با داشتن یک دیپارتمنت تحت عنوان (اقتصاد مدیریت) شامل کارمندان اداری به شرح ذیل می باشد. ریاست پوهنهی، معاونیت پوهنهی، آمریت دیپارتمنت اقتصاد مدیریت، مدیریت تدریسی، مدیریت اجرایی، ۲ نفر به حیث کارمند خدمات دارا میباشد و تا اکنون نیاز به استخدام مجدد کارمند دیگری نیز نشده است که خود نشان دهنده کارایی و کفایت ساختار اداری این پوهنهی است.
۱۰	شریک سازی منابع درسی با محصلان	• برگزاری جلسات مسؤلان دانشکده اقتصاد با نماینده های محصلان جهت رفع مشکلات و جلب نظریات محصلان. • شریک سازی کورس پالیسی مضمون در شروع سمستر با محصلان • ایجاد صندوق شکایات و رسیدگی به شکایات دانشجویان •

۱۱	ایجاد اتاق مجزا برای اساتید	برای اساتید اتاق مجزا با همکاری ریاست پوهنتون ایجاد گردیده است.
۱۲	پروژه نظرسنجی و برگزاری جلسات با محصلان و گرفتن فیدبک آن‌ها برای اصلاح و بهبود امور دیپارتمنت	• برگزاری جلسات مسئولان دانشکده اقتصاد با نماینده های محصلان جهت رفع مشکلات و جلب نظریات محصلان. • اجرای پروژه ارزیابی از کیفیت تدریس استادان توسط محصلان • ارزیابی از تطبیق کورس پالیسی • تدوین گزارش ارزیابی کاریکولم از دید محصلان و فارغ التحصیلان • برگزاری جلسات استادان رهنما با محصلان • ایجاد صندوق شکایات در سطح پوهنچی و رسیدگی به مشکلات و درخواست های محصلان

از آنجائی که دیپارتمنت مرور دوره ی قبلی داشته است و براین اساس گوشه ی از فعالیت های فوق به صورت مختصر برحسب نظریات و پیشنهادات هیأت محترم مرور دوره ی در طول این مدت انجام پذیرفته است میتوان به دستاوردهای عمده ی همچون:

۱. ایجاد کلینیک اقتصادی با همکاری ریاست پوهنتون؛
۲. عبور موفقانه از مرحله اول، دوم و سوم اعتبار دهی وزارت محترم تحصیلات عالی بعنوان یکی از پوهنچی ها پوهنتون؛
۳. حفظ اعتبار نامه اکادمیک بعنوان یکی از بخش های عمده پوهنتون؛
۴. چاپ مقالات علمی اساتید در مجلات معتبر داخلی و بین المللی؛
۵. بازنگری در نصاب تحصیلی دیپارتمنت اقتصاد مدیریت؛
۶. فراهم سازی زمینه ارتقای سطح تحصیلی کادر اداری و علمی پوهنچی با همکاری ریاست پوهنتون؛
۷. فراهم سازی دسترسی اساتید و محصلان به ژورنال های معتبر بین المللی با همکاری معاونیت تحقیقات علمی پوهنتون؛
۸. استفاده از سیستم پورتال استادی و دانشجویی با همکاری معاونیت اداری و مالی و آمریت تکنالوژی در سطح پوهنتون؛
۹. تسهیل امورات با فراهم سازی و بهره‌برداری از روش اتوماسیون اداری در بعضی از بخش های اداری پوهنچی با همکاری آمریت تکنولوژی؛
۱۰. ایجاد دوره کارورزی برای محصلان و گنجاندن آن در نصاب تحصیلی دیپارتمنت؛
۱۱. بالا بردن سطح کیفیت تدریس در دیپارتمنت با استخدام اساتید با تجربه و متخصص؛
۱۲. بهبود فرایند اداری و آموزشی از طریق رسیدگی به درخواست ها و پیشنهادات اساتید، کارمندان، محصلان و فارغان؛
۱۳. افزایش کیفیت خدمات اداری و آموزشی؛
۱۴. جذب نسبتا بالا محصل در دیپارتمنت اقتصاد مدیریت؛
۱۵. تسهیل همکاری های علمی و تحقیقی با ایجاد ارتباط نزدیک تر و موثر با نهادهای اکادمیک و صنعت؛
۱۶. فراهم سازی فرصت های کاریابی برای محصلان و فارغان با انعقاد تفاهم با نهادهای های مرتبط توسط ریاست پوهنتون؛
۱۷. افزایش تقویت مهارت های کلیدی و حرفه‌ای اساتید، کارمندان، محصلان و فارغان از طریق برگزاری برنامه های متنوع ارتقای ظرفیت؛
۱۸. افزایش روحیه رقابت پذیری مثبت در بین محصلان؛

نظریات و پیشنهادهای هیأت:

موارد پیشنهادی در دوره قبلی با توجه به داشتن یک برنامه منظم و هماهنگ توسط اعضای دیپارتمنت و پوهنچی اجرایی شده است. به منظور غنای بیشتر و بهبود برنامه‌ها در سال‌های آینده، پیشنهاد می‌شود که در زمینه برگزاری برنامه‌های ارتقای ظرفیت، تلاش‌های بیشتری به صورت کاربردی و عملی صورت گیرد و همچنین محصلان و فارغان تشویق و انگیزه داده شوند تا در برنامه‌ها سهم فعال‌تری داشته باشند.

۵. معلومات تازه در مورد اقدامات نظارت سالانه قبلی و تأیید در مورد تکمیل/پیشرفت‌های به دست آمده:

همه پلانیهای عملیاتی نظارت سالانه پنج سال گذشته در اینجا مرور شده و در مورد اجرای موفق فعالیت‌های پلان شده یا عدم اجرای آنها به صورت مختصر توضیح داده شده است.

ش	اولویت‌های استراتژیک	اقدامات و فعالیت‌های انجام شده	پیشرفت‌های به دست آمده
۱	افزایش تسهیلات فیزیکی ادارات و صنوف	نظر به پلان سال مورد نظر؛ با انجام فعالیت‌های چون (جمع‌آوری و آرشیف کتاب‌های الکترونیکی، تجهیز صنوف با ال سی دی و سایر امکانات مناسب درسی، تجهیز ریاست و سایر بخش‌های اداری پوهنچی با امکانات اداری لازم...) تکمیل شده است ولی به علت بهبود و ارتقاء فعالیت اداری و علمی این فعالیت در سال‌های آینده نیز جریان دارد.	۱. تسهیل در دسترسی اساتید و دانشجویان اساتید به منابع علمی و تحقیقی. ۲. افزایش کیفیت تدریس و یادگیری محصلان ۳. افزایش رضایت‌مندی کارکنان و تسریع در انجام امورات کاری.
۲	فراهم‌آوری امکانات درسی	براساس برنامه‌ریزی سال مورد نظر، فعالیت‌های زیر به طور خلاصه و نمونه به منظور فراهم‌آوری امکانات درسی انجام شده است (خریداری کتب درسی، تعیین اساتید راهنما برای صنوف، خریداری امکانات مناسب درسی، شریک‌سازی کورس پالیسی با محصلان، شریک‌سازی منابع و مفردات درسی با اساتید، تعیین اساتید راهنما برای پایان‌نامه تحصیلی و...) تکمیل شده است.	۱. تسهیل در دسترسی دانشجویان به مواد علمی و درسی ۲. برقراری ارتباط مؤثری بین اساتید و دانشجویان ۳. آگاهی‌داشتن دانشجویان از برنامه‌های درسی شان
۳	ایجاد دوره‌های کارآموزی و تبادل دانشجو	نظر به پلان سال مورد نظر؛ با انجام فعالیت‌های ذیل تکمیل گردیده است. • امضاء تفاهم‌نامه با معارف ولایت هرات، ریاست انکشاف منابع بشری ولایت هرات و سایر نهادها) محصلین دوره کارورزی خویش را در نهادهای دولتی و خصوصی مرتبط نیز سپری نموده‌اند. • سپری نمودن سیرهای علمی به مستوفیت ولایت هرات، شهرک صنعتی ولایت هرات، موسسه بین‌المللی Cordiad، د افغانستان بانک...	۱. کسب تجارب عملی و آشنا شدن با چالش‌های بازار کار ۲. ارتقاء مهارت‌های حرفه‌ای و آماده‌سازی محصلان برای ورود به بازار کار
۴	تقویت زمینه‌ها و زیرساخت‌های آموزش الکترونیک	نظر به پلان سال مورد نظر؛ با انجام فعالیت‌های ذیل تکمیل گردیده است. • ارزیابی از کیفیت تدریس اساتید به صورت الکترونیک • داشتن پورتال استادی و دانشجویی • داشتن دیتابیس برای مدیریت تدریسی پوهنچی • برگزاری جلسات دفاع به صورت آنلاین • داشتن وب‌سایت • انتخاب کریدت شیت از طریق پورتال	باعث ارتقاء کیفیت تدریس و ارائه بازخورد مؤثر گردیده است.
۵	برگزاری امتحانات	نظر به پلان سال مورد نظر؛ با انجام فعالیت‌های ذیل تکمیل گردیده است. • ترتیب تقسیم اوقات برگزاری امتحانات نیمه سمستر، پایان سمستر و چانس • شریک‌سازی تقسیم اوقات امتحان همراه بخش مربوطه، اساتید و محصلان • بررسی سوالات امتحانات • نظارت از جریان برگزاری امتحانات توسط مسوولین پوهنچی • آپلود نمودن کارت امتحان در پورتال دانشجویی • نظارت از پروسه تجدید نظر پارچه امتحان	این فعالیت‌ها باعث بهبود فرآیند برگزاری امتحانات و افزایش شفافیت و کیفیت برگزاری امتحانات گردیده است.

	برگزاری ورکشاپ و سیمینارهای علمی برای استادان	نظر به پلان سال مورد نظر؛ با انجام فعالیت های ذیل تکمیل گردیده است. برگزاری ورکشاپ ها و سیمینارهای علمی برای استادان: ✓ کنفرانس علمی عوامل موثر بر فقر اقتصادی و ارائه راهکار برای کاهش آن، سیمینار آموزش پورتال استادی، نقش مالیات در افزایش درآمدهای دولت و پیامدهای اقتصادی و اجتماعی آن، سیمینار آموزشی تخصصی روش های نوین تدریس، آموزش SPSS و کاربرد آن در تحقیقات علمی، روش های نوین تحقیق، مهارت های نوین تدریس، روش تدریس مبتنی بر نتیجه (OBE) تجزیه و تحلیل داده های کیفی در تحقیقات علمی از طریق نرم افزار MAXQDA، مدیریت زمان، کنفرانس علمی مواد مخدر و تبعات آن، گفتمان علمی نقش مهارت های ارتباطی در موفقیت شغلی، کنفرانس علمی پیامدهای اقتصادی پناهندگی، سیمینار علمی و کاربردی کارآفرینی، توسعه اقتصادی، رفاه و کاهش فقر در افغانستان"، کاربردی: بزنس هاب و نقش آن در توسعه کار آفرینی، نقش مالیات در افزایش درآمدهای دولت و پیامدهای اقتصادی و اجتماعی آن، کنفرانس علمی نظام اقتصاد سرمایه داری در ترازی اخلاق، کنفرانس علمی فقر و راه های مقابله با آن.... برگزاری ورکشاپ ها و سیمینارهای آموزشی برای محصلان: ✓ نحوه ارایه و سنجش انواع مالیه (اظهار نامه های مالیاتی)، انواع سبک های رهبری در سازمان، ورکشاپ آموزشی ارتباطات موثر با اعتماد به نفس، سیمینار آموزش پورتال دانشجویی، آشنایی محصلین با اصول و معیار های آزادی های اکادمیک، تحلیل مقایسوی حاشیه فروش (سهمیه پوشش)، ورکشاپ آموزشی " آشنایی با مهارت های کاریابی، ورکشاپ مهارت های مکتوب نویسی (رهنمود مراسلات اداری)».... ✓ برگزاری سیمینارهای آموزشی توسط محصلان ممتاز برای سایر محصلین. ✓ برگزاری سیمینارهای آموزشی در مورد قوانین، مقررات، لوایح و طرز العمل های وزارت محترم تحصیلات عالی و پوهنتون جامی برای محصلان جدیدالشمول. ✓ فراهم سازی زمینه شتراک اساتید و محصلان در سایر برنامه های ارتقای ظرفیت که در سطح پوهنتون و سایر پوهنهی ها برگزار گردیده است.
--	--	---

برگزاری کنفرانس ها و سیمینارهای علمی و آموزشی متنوع برای استادان و محصلان در زمینه های اقتصادی، اجتماعی و مهارت های حرفه ای بوده است. این فعالیت ها به ارتقای دانش و مهارت های علمی و عملی اعضای پوهنتون و توانمندسازی محصلان در حوزه های مختلف کمک شایانی کرده است.

	افزایش سطح مهارت های استادان و کارمندان	نظر به پلان سال مورد نظر؛ با انجام فعالیت های ذیل تکمیل گردیده است. برگزاری برنامه های ارتقای ظرفیت برای استادان: • سمینار آموزشی تخصصی روش های نوین تدریس، آموزش SPSS و کاربرد آن در تحقیقات علمی، روش های نوین تحقیق، مهارت های نوین تدریس، روش تدریس مبتنی بر نتیجه (OBE) تجزیه و تحلیل داده های کیفی در تحقیقات علمی از طریق نرم افزار MAXQDA ن. مدیریت زمان • اشتراک محترم شمس الحق فضل استاد پوهنهی اقتصاد در کارگاه تخصصی (بررسی راه های اقتصادی و اجتماعی کشورهای عضو سازمان همکاری های اقتصادی (اكو)) در کشور ایران. برگزاری برنامه های ارتقای ظرفیت برای استادان: • ورکشاپ رهنمودی چگونگی تدوین، اجراء و ارزیابی پلان استراتژیک، مدیریت زمان، سمینار آموزشی مرور دوره ای برنامه های علمی، ورکشاپ آموزشی Google Services و اشتراک در سایر برنامه های که توسط پوهنتون و پوهنهی ها برگزار گردیده است. • فراهم سازی شرایط مناسب برای ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر در دانشگاه های معتبر داخلی و خارجی، با همکاری هیئت محترم رهبری دانشگاه جامی، به عنوان یک گام اساسی در ارتقای سطح علمی، تحقیقی و اداری این دانشگاه محسوب می شود.	۱. بالا رفتن مهارت های تدریس و توانمندی های تحقیقاتی اساتید ۲. افزایش تبادل دانش و تجربیات با اشتراک در کارگاه های بین المللی و همکاری با دانشگاه های معتبر ۳. توسعه برنامه های استراتژیک در پوهنتون ۴. فراهم سازی فرصت های تحصیلی برای ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر، به ارتقای سطح علمی و تحقیقی پوهنتون کمک شایانی کرده و انگیزه استادان را برای پیشرفت بیشتر افزایش داده است. ۵. به طور کلی، این فعالیت ها موجب بهبود کیفیت آموزشی و تحقیقی در پوهنتون شده و بستری مناسب برای رشد و توسعه علمی فراهم آورده است.
	ترتیب و ساخت پلان ها و پالیسی های استراتژیک و عملیاتی	نظر به پلان سال مورد نظر، فعالیت های زیر برای تکمیل هدف مورد نظر پوهنهی انجام شده است؛ ترتیب و تدوین پلان استراتژیک دوره دوم پوهنهی، پلان عملیاتی سالانه و سایر بخش های پوهنهی، پلان عملیاتی کمیته های فرعی در سطح پوهنهی، پلان مالی و بودجوی سالانه، تدوین پلان بهبود دیپارتمنت، همکاری در ترتیب و تدوین پالیسی ها و طرز العمل های لازم در سطح پوهنتون و؛	۱. این اقدامات در راستای تحقق اهداف استراتژیک و بهبود مستمر عملکرد پوهنهی موثر بوده است ۲. به توزیع بهینه منابع و برنامه ریزی مؤثر در راستای ارتقای کیفیت آموزشی و تحقیقی کمک کرده است.
	تقویت ارتباط پوهنهی با دانشجویان	نظر به پلان سال مورد نظر؛ با انجام فعالیت های ذیل تکمیل گردیده است. • تقویت انجمن دانشجویان در سطح پوهنهی • برگزاری جلسات با نمایندگان صنوف • برگزاری جلسات با فارغان • جلسات منظم، مداوم و مستمر با دانشجویان و شنیدن نقاط نظر شان جهت بهبود امور و شناسایی چالش ها • همکاری برگزاری محفل تقدیر از دانشجویان نخبه در شروع هر سمستر درسی • همکاری برگزاری محفل خوش آمد گویی برای دانشجویان جدیدالشمول • تقویت و گسترش ارتباط با مرکز کارایی در سطح پوهنتون • هماهنگی برای اشتراک دانشجویان در مسابقات ورزشی	۱. افزایش ارتباط و تعامل میان دانشجویان و مسوولین پوهنهی. ۲. شناسایی چالش ها و ارائه نظرات سازنده از سوی دانشجویان ۳. تقویت روحیه و انگیزه دانشجویان و داشتن احساس تعلق به جامعه دانشگاهی ۴. ارتقای فرصت های شغلی

		تدویر جلسات پوهنچی	نظر به پلان سال مورد نظر؛ با انجام فعالیت های ذیل تکمیل گردیده است. • تدویر جلسه شورای علمی • تدویر جلسه استادان • تدویر جلسات با هیئت رهنبری پوهنتون • تدویر جلسات کمیته ها • تدویر جلسات دفاع منوگراف • تدویر جلسات تقسیم مضامین در هر سمستر • برگزاری جلسات با اساتید در شروع هر سمستر • تدویر جلسات با دانشجویان و فارغ التحصیلان • تدویر جلسات با ذی نفعان و نهادهای مرتبط در قسمت موضوعات مختلف (بروز رسانی نصاب درسی، انجام تحقیقات علمی و کاربردی، امضاء تفاهم نامه ها ...)	۱. تبادل نظر و همفکری در امور علمی و آموزشی ۲. هماهنگی بیشتر در برنامه ریزی و اجرای فعالیت ها و تسهیل ساختن روند تصمیم گیری ۳. برگزاری جلسات دفاع منوگراف و تقسیم مضامین در هر سمستر، به ارتقای کیفیت آموزشی و تحقیقی منجر شده است. ۴. تعامل با محصلان و فارغ التحصیلان و برگزاری جلسات با ذی نفعان و نهادهای مرتبط در زمینه بروز رسانی نصاب درسی و انجام تحقیقات علمی، به ارتقای ارتباطات و همکاری های مؤثر در راستای بهبود کیفیت آموزشی و تحقیقی پوهنتون مؤثر بوده است.
	اجرای امور اداری پوهنچی		نظر به پلان سال مورد نظر؛ با انجام فعالیت های ذیل تکمیل گردیده است. ثبت و آرشیف مکاتیب صادره و وارده، ترتیب دفاتر اسناد تحصیلی دانشجویان (کتاب اساس، کتاب نتایج، کتاب فارغان، حاضری، شقه های امتحان) و غیره، ترتیب راپور معاشات اساتید، بررسی اسناد و بروز آوری سیستم فایلنگ، ترتیب پلان و گزارش کاری، آرشیف اسناد و قرارداد کارمندان و اساتید پوهنچی، انجام اجراءات بر حسب پلان عملیاتی و لایحه وظایف...	۱. بهبود مدیریت اطلاعات و افزایش دسترسی به داده های آموزشی ۲. بهبود کارایی و دقت در مدیریت مالی و اداری ۳. تقویت فرآیندهای اجرایی و نظارتی
	ارتقاء و بهره برداری از دیتابیس عمومی پوهنتون		نظر به پلان سال مورد نظر؛ با انجام فعالیت های ذیل تکمیل گردیده است. • استفاده از سیستم پورتال استادی توسط اساتید • استفاده از سیستم پورتال دانشجویی توسط محصلان • ثبت و معرفی اساتید و مضامین به پورتال • ارزیابی از کیفیت تدریس اساتید به صورت الکترونیک توسط محصلین • استفاده از دیتابیس تدریسی توسط مدیریت تدریسی • برگزاری جلسات دفاع به صورت آنلاین • استفاده از وب سایت • انتخاب کریدت شیت از طریق پورتال توسط محصلین • نمایش حاضری، نمرات، شریک سازی منابع درسی و پروژه های صنفی از طریق پورتال دانشجویی	۱. بهبود فرآیندهای آموزشی و مدیریتی ۲. امکان دسترسی آسان به اطلاعات و منابع درسی ۳. بهبود عملکرد اساتید و ارتقای کیفیت آموزش ۴. تسهیل ارتباطات و تبادل اطلاعات میان دانشجویان و اساتید ۵. انتخاب کریدت شیت از طریق پورتال نیز به دانشجویان اجازه می دهد که به راحتی برنامه ریزی درسی خود را انجام دهند.
	افزایش کادر علمی متخصص		دیپارتمنت اقتصاد مدیریت در هر سال تلاش می کند تا اساتیدی با سطوح تحصیلی دکترا و ماستری، که دارای تخصص و تجربه های بالا در تدریس هستند، به صورت موقت و دایم در پوهنچی استخدام نماید. گزارش های نظارت سالانه نیز مؤید این تلاش ها و تعهد به ارتقاء کیفیت آموزشی می باشد. در سال گذشته، این دیپارتمنت ۲۶ استاد دائمی و موقت را با خود داشته است.	استخدام اساتید با تخصص و تجربه بالا به بهبود فرآیند تدریس و یادگیری کمک کرده و کیفیت آموزش در دیپارتمنت را افزایش داده است.

	۴	بازنگری نصاب تحصیلی پوهنچی	نصاب تحصیلی پوهنچی اقتصاد که با درک نیازمندی های جامعه و دیپارتمنت اقتصاد مدیریت، با مشوره و رأی استادان پوهنتون هرات، پوهنتون جامی، محصلان، فارغان و کارفرمایان نصاب تحصیلی رشته اقتصاد مدیریت ترتیب و بتاريخ ۱۴۰۲/۰۳/۳۱ به ریاست محترم انکشاف برنامه های علمی، مقام محترم وزارت تحصیلات عالی ارسال گردید و بعد از اصلاحات، مطابق چک لیست کمیسیون محترم ملی نصاب و رهنمود بازنگری نصاب تحصیلی، مجدداً این نصاب حسب پروتوکول شماره (۶) مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۰۱ دیپارتمنت اقتصاد مدیریت، پروتوکول شماره (۶) مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۰۲ کمیته فرعی نصاب و کاریکولم، پروتوکول شماره (۶) مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۷ شورای علمی پوهنچی اقتصاد، پروتوکول شماره (۳) مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۷ کمیته اصلی نصاب پوهنتون و پروتوکول شماره (۶) مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۳۰ شورای علمی پوهنتون تصویب گردید و توسط آمریت محترم دفتر به وزارت محترم تحصیلات عالی ارسال گردید و بنابر مکتوب ۳۷/ ۴۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۱۵ ریاست نصاب تحصیلی، نصاب های تحصیلی دوره لیسانس علوم اجتماعی از جانب وزارت تحصیلات عالی در حال ترتیب می باشد. روی این منظور پوهنچی از نصاب ترتیب شده استفاده می نماید.
	۵	بهبود کیفیت و فعالیت های اکادمیک و تدریسی استادان پوهنچی	نظر به پلان سال مورد نظر؛ با انجام فعالیت های ذیل تکمیل گردیده است. ✓ اجرای پروسه ارزیابی حضوری از شیوه تدریس اساتید ✓ اجرای پروسه ارزیابی خودی اساتید ✓ نظارت از تطبیق مفردات درسی ✓ انجام امور مربوط به ارتقای کیفیت ✓ شریک سازی کورس پالیسی مضمون با محصلان ✓ خریداری امکانات لازم تدریسی ✓ دسترسی اساتید و محصلان به وای فای پوهنتون ✓ ایجاد و استفاده از پورتال استادی و دانشجویی ✓ تهیه گزارش از نتایج ارزیابی اساتید و شریک سازی آن به اساتید ✓ انجام تحقیقات ملی و بین المللی توسط اساتید ✓ برگزاری سمینارهای علمی مناسبتی توسط پوهنچی و یا بصورت مشترک با نهادهای مختلف دولتی و خصوصی ✓ و سایر اقدامات لازم دیگر...
	۶	ایجاد ساختارهای کمیته ای در سطح پوهنچی برای مدیریت امور اکادمیک	نظر به پلان سال مورد نظر؛ با انجام فعالیت های ذیل تکمیل گردیده است. در سطح پوهنچی هشت کمیته فرعی به شرح ذیل تشکیل که بر اساس تقسیم اوقات ترتیب شده جلسات آن تشکیل شده است چنانچه گزارشات و شواهد آن نیز موجود می باشد. کمیته فرعی نصاب و کاریکولم، کمیته فرعی امتحانات، کمیته فرعی نظم و دیسپلین، کمیته فرعی پلان استراتژیک، کمیته فرعی آموزش الکترونیک، کمیته فرعی تضمین کیفیت، کمیته فرعی فرهنگی و کمیته فرعی تحقیقات علمی.

	حمایت از برنامه ارتقای کیفیت در سطح پوهنچی	خوشبختانه، بر اساس ارزیابی های داخلی و وزارت محترم تحصیلات عالی، این پوهنچی موفق به کسب نمرات عالی شده است، که نمایانگر تلاش های مستمر و حمایت از برنامه های ارتقای کیفیت می باشد. به علاوه، فعالیت های مرتبط با ارتقای کیفیت با هماهنگی و همکاری مؤثر سایر بخش های علمی و اداری این پوهنچی و پوهنتون، طبق اسناد و شواهد منظم و مستند انجام شده است. این امر نشان دهنده تعهد جمعی به بهبود مستمر کیفیت آموزشی و تحقیقی است.	۱. کارایی و اثر بخشی برنامه های علمی و اداری در سطح پوهنچی ۲. تعهد جمعی به بهبود مستمر کیفیت آموزشی و تحقیقی ۳. ایجاد محیطی پویا و مؤثر برای یادگیری و تحقیق
	انعقاد تفاهم نامه با نهادهای ملی و بین المللی	✓ امضاء تفاهم نامه پوهنچی اقتصاد پوهنتون جامی با دانشکده اقتصاد دانشگاه فردوسی مشهد ✓ فراهم سازی زمینه امضاء تفاهم دانشگاه فردوسی مشهد با پوهنتون جامی ✓ فراهم سازی زمینه امضاء تفاهم دانشگاه آزاد با پوهنتون جامی ✓ فراهم سازی زمینه امضاء تفاهم دانشگاه چابهار ایران با پوهنتون جامی ✓ فراهم سازی زمینه امضاء تفاهم پوهنتون هرات با پوهنتون جامی ✓ فراهم سازی زمینه امضاء تفاهم انتسیتوت تعلیمات مسلکی تخنیکی با پوهنتون جامی ✓ فراهم سازی زمینه امضاء تفاهم موسسه تحصیلات عالی خصوصی حنظله با پوهنتون جامی ✓ فراهم سازی زمینه امضاء تفاهم موسسه تحصیلات عالی خصوصی کهکشان شرق با پوهنتون جامی ✓ برگزاری بیش از ۷ برنامه ارتقای ظرفیت برای کارمندان ولایت هرات - بر اساس امضاء تفاهم نامه فی مابین پوهنتون جامی و ریاست انکشاف منابع بشری ولایت هرات و معارف ولایت هرات ✓ اشتراک و سهم گیری در برنامه های انکشاف جامعه	۱. گسترش روابط بین المللی و تبادل دانش و تجربیات ۲. زمینه ساز همکاری های تحقیقی و آموزشی مفید و مؤثر در راستای ارتقای کیفیت آموزش ۳. تعهد پوهنتون به مشارکت فعال در پیشرفت اجتماعی و اقتصادی .. ۴. ایجاد یک فرهنگ همکاری و همیاری در زمینه های آموزشی و اجتماعی
	توسعه تحقیقات علمی و کاربردی	نظر به پلان سال مورد نظر؛ با انجام فعالیت های چون (چاپ و نشر مقالات اساتید این دیپارتمنت در ژورنال های معتبر داخلی و بین المللی، انجام تحقیقات مشترک با ریاست انکشاف منابع بشری ولایت هرات، مستوفیت ولایت هرات، اتحادیه پوهنتون و موسسات تحصیلات عالی، شورای متخصصان ولایت هرات، دسترسی اساتید به ژورنال های ملی و بین المللی، شریک سازی نتایج تحقیقات کاربردی با نهادهای مربوطه، انجام تحقیقات گروپی توسط محصلان، انعقاد تفاهم نامه با نهادهای آموزشی و پژوهشی ملی و بین المللی با همکاری ریاست پوهنتون، حمایت های مالی از محققین، نگارش بیشتر از ۱۰ مقاله دانشجویی در مجله جام دانش و؛) انجام شده است. با این وجود، در زمینه نگارش مقالات بین المللی توسط اساتید، فعالیت ها کمتر از حد انتظار بوده است. این موضوع در برنامه ریزی سال آینده گنجانده شده تا با ایجاد شرایط مناسب و تشویق های لازم، تعداد مقالات منتشر شده افزایش یابد. این اقدام می تواند به ارتقاء اعتبار علمی دانشگاه و بهبود جایگاه پژوهشی آن کمک کند.	۱. افزایش اعتبار علمی دیپارتمنت و پوهنتون ۲. تقویت همکاری های علمی و کاربردی با نهادهای دولتی و خصوصی ۳. ارتقای مهارت های تحقیقی و تبادل تجربیات علمی در بین محصلان ۴. ایجاد همکاری های جدید با نهادهای علمی و تحقیقی ملی و بین المللی ۵. افزایش مشارکت محصلان در فعالیت های تحقیقی و علمی

	افزایش سطح کیفی ارائه خدمات	نظر به پلان سال مورد نظر؛ با انجام فعالیت های ذیل تکمیل گردیده است. ✓ فراهم سازی شرایط مناسب برای ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر در دانشگاه های معتبر داخلی و خارجی، با همکاری هیئت محترم رهبری دانشگاه جامی، به عنوان یک گام اساسی در ارتقای سطح علمی، تحقیقی و اداری این دانشگاه محسوب می شود. ✓ همکاری در توسعه زیرساخت های الکترونیک پوهنهی اقتصاد ✓ برگزاری برنامه های رقابتی در سطح پوهنهی (تجارت بین الملل و تاثیر آن بالای در آمد مالی، شعار نویسی، توسعه افغانستان، چالش ها و راه حل ها...) ✓ فراهم سازی زمینه ی اشتراک فارغان بصورت رایگان در برنامه های ارتقاء ظرفیت پوهنهی ✓ برگزاری برنامه های ارتقای ظرفیت برای اساتید، کارمندان و محصلان ✓ افزایش امکانات اداری و آموزشی در پوهنهی با حمایت های ریاست پوهنهی ✓ نظارت و ارزیابی از کیفیت تدریس اساتید ✓ نظارت از میزان تطبیق مفردات درسی ✓ نظارت از جریان امتحانات ✓ نظارت از روند تطبیق پلان استراتژیک پوهنهی و سایر اقدامات دیگری می باشد که اسناد و شواهد آن در پوهنهی موجود می باشد. ✓ تکمیل ۲۰ درصدی منابع درسی تألیف شده و کمک درسی در دانشکده مطابق به معیارها (عدم اعطای حق تألیف کتب درسی به اساتید پوهنتون های خصوصی توسط وزارت محترم تحصیلات عالی)	۱. ارتقای سطح تحصیلی و توانمندی کادر علمی و اداری ۲. ارتقای سطح علمی و تحقیقی ۳. همکاری در بهبود زیرساخت های الکترونیک پوهنهی، به تسهیل فرآیندهای آموزشی و اداری کمک نموده است ۴. ارتقای مهارت های علمی محصلان ۵. بهبود مهارت ها و توانمندی های فارغ التحصیلان و ایجاد ارتباط بین فارغان و دیپارتمنت ۶. برنامه های ارتقای ظرفیت باعث تقویت دانش و مهارت های حرفه ای اساتید، کارمندان و محصلان گردیده است ۷. بهبود فرآیندهای آموزشی و اداری ۸. بهبود محتوای آموزشی و افزایش سطح کیفیت تدریس در دیپارتمنت
	ارتقاء و توسعه سطح ارائه خدمات تحصیلی	✓ در راستای ارتقاء و توسعه سطح خدمات تحصیلی، خوشبختانه برنامه ماستری اداره تجارت با تلاش های مستمر هیئت محترم رهبری، کارکنان و اساتید پوهنتون جامی، و همچنین حمایت های همه جانبه وزارت محترم تحصیلات عالی، پس از انجام مراحل قانونی، در سمستر خزان ۱۴۰۳ به فعالیت خود آغاز نمود. این دستاورد نشان دهنده تعهد جدی به بهبود کیفیت آموزشی و پاسخگویی به نیازهای بازار کار است. ✓ در زمینه فراهم سازی شرایط لازم برای راه اندازی برنامه ACCA، اقدامات موثری از سوی مسئولین پوهنهی اقتصاد انجام شده است. با این حال، به علت نبود استاد متخصص، تاکنون این برنامه راه اندازی نشده است. تلاش ها ادامه دارد تا در سال آینده، در صورت تأمین استاد مجرب، این برنامه به فعالیت خود آغاز کند. این اقدام می تواند به ارتقاء کیفیت آموزش و پاسخگویی به نیازهای حرفه ای دانشجویان کمک شایانی نماید. ✓ ایجاد انجمن فارغ التحصیلان (ایجاد انجمن فارغ التحصیلان بنابر عدم اجازه وزارت محترم تحصیلات عالی توسط معاونیت محترم امور محصلان تشکیل نشده است).	افزایش تعداد برنامه های علمی و پاسخگویی به نیازهای جامعه و بازار کار

۱. پاسخگویی به نیازهای اقتصادی جامعه ۲. ایجاد مرکز برای رشد ایده های کار ۳. برقراری ارتباط با بازار کار	ایجاد کلینیک اقتصادی (کلینیک اقتصادی با همکاری ریاست پوهنتون خوشبختانه در جریان سال ۱۴۰۲ نیز ایجاد گردید و فعالیت ها نیز جریان دارد.) ارائه حداقل ۱ پروژه ای مشوره دهی برای مؤسسات و شرکت ها (برای شرکت ها و سرمایه گذاران در قالب بزنس هاب مشوره های تقاضا شده در عرصه های سرمایه گذاری و موضوعات محاسباتی ارائه گردید.)	تنوع در نوع ارائه خدمات	۳۴
۱. ارتقاء برند دیپارتمنت ۲. افزایش سطح درآمد پوهنچی ۳. ارتقای سطح کیفیت آموزش	خوشبختانه طی دوره قبل آمار جذب دانشجویان در پوهنچی اقتصاد عالی بوده است و آمار آن در جدول جدیدالشمولان چهار سال اخیر نوشته شده است.	افزایش تعداد جذب دانشجویان	۳۵
بهبود فرآیندهای جذب دانشجو	تدوین و اجرای پلان بازاریابی سالانه برای دانشکده (به علت تراکم زیادتر کارها و سفرهای تحصیلی و کاری همکارها به خارج از کشور تدوین آن تکمیل نشده است و در سال آینده تکمیل خواهد شد) با آنهم در هر سمستر پلان تبلیغات برای جذب دانشجو نیز در نظر گرفته شده است.	توسعه برنامه های بازاریابی	۳۶

نظریات و پیشنهادهای هیأت:

بخش عمده ای از فعالیت های مهم و اساسی پیش بینی شده در پلان عملیاتی سالانه انجام شده است و از این منظر، وضعیت دیپارتمنت مثبت ارزیابی می شود. با این حال، برخی از فعالیت های تعیین شده در برنامه که به دلایل مختلف از جمله کمبود زمان، نیروی انسانی، محدودیت های قانونی و گاهی عدم همکاری ادارات مرتبط، فرصت اجرا نیافته اند، نیاز به توجه ویژه دارند.

نکته مثبت دیگری که منجر به اجرای اکثر فعالیت های مهم پیش بینی شده در برنامه های دیپارتمنت شده، آگاهی، مشارکت و همکاری تمامی اعضای دیپارتمنت در اجرای این برنامه ها است. به طوری که تمامی اساتید و کارمندان اداری از جزئیات برنامه آگاه بوده و پس از تقسیم وظایف، وظایف خود را در راستای اجرای این برنامه به طور واضح و مشخص می دانسته اند. از این رو، پلان عملیاتی سالانه به عنوان ابزاری کارآمد و مؤثر برای مدیریت و ارزیابی فعالیت ها در دیپارتمنت به کار گرفته شده است.

در این راستا، هشت کمیته مختلف در سطح پوهنچی و دیپارتمنت تشکیل شده است که در هر کمیته رئیس و اعضای آن مشخص بوده و کتب جلسات و تصاویری از جلسات آن ها در اسناد دیپارتمنت موجود می باشد. این کمیته ها توانسته اند در موارد مختلف مانند تغییر در نصاب درسی، انجام تحقیقات کتابخانه ی، میدانی و پالیسی ساز، برگزاری برنامه های ارتقای ظرفیت برای کارمندان دولت، سهم گیری در فعالیت های اجتماعی با اشتراک در رسانه های دیداری و شنیداری...، دریافت نمرات عالی از ارزیابی های حفظ اعتبار اکادمیک توسط هیئت ارزیاب داخلی و ریاست تضمین کیفیت وزارت تحصیلات عالی، انعقاد تفاهم نامه با نهاد های داخلی و خارجی با همکاری ریاست پوهنتون، برگزاری همایش های مشترک با نهاد های دولتی و خصوصی، رسیدگی به شکایات کارمندان، اساتید و محصلین، برگزاری همایش ها، سمینارها و کنفرانس های علمی، رقابت های دانشجویی، فرهنگی و ورزشی، برگزاری و هماهنگی امتحانات و ارتقای کیفیت پوهنچی در هماهنگی با کمیته های اصلی پوهنتون، فعالیت های خوب و چشم گیری انجام دهند.

با توجه به گزارشات و اسناد موجود، در این زمینه هیئت پیشنهادات خود را بیان می دارد:

- تنظیم و اجرای یک برنامه جامع بازاریابی: با توجه به عدم تکمیل برنامه بازاریابی سالانه به دلیل حجم کارهای دیگر، پیشنهاد می شود که تیمی مستقل برای توسعه و اجرای یک برنامه بازاریابی جامع اختصاص داده شود.

- ارتقاء و توسعه سطح ارائه خدمات تحصیلی: این امر می‌تواند از طریق گسترش ارتباطات مؤثر با ذینفعان مختلف از جمله فارغ‌التحصیلان، محصلان، اساتید و کارفرمایان محقق شود.
- بهبود فرآیندهای ارزیابی و نظارت بر کیفیت تدریس: با توجه به تجارب موفق در این حوزه، پیشنهاد می‌شود که فرآیندهای ارزیابی تدریس به صورت آنلاین، در صورت امکان، انجام شود. تحقق این امر نیازمند همکاری آمریت تکنالوژی در سطح پوهنتون می‌باشد.
- ارتقای کمی و کیفی تحقیقات علمی و نشر آنها در ژورنالهای بین‌المللی: با توجه به کمبود مقالات بین‌المللی در سال گذشته، پیشنهاد می‌شود که پوهنهی برنامه‌هایی برای حمایت اساتید و محققان به انتشار مقالات در ژورنال‌های معتبر بین‌المللی اجرا کند. این شامل ارائه تسهیلات مالی و منابع پژوهشی برای انجام تحقیقات پیشرفته و انتشار نتایج آنها می‌شود که نیازمند همکاری‌های معاونیت تحقیقات علمی پوهنتون می‌باشد.

۶. پیشرفت محصلان (تعداد محصلانی که سال‌های تحصیلی را با موفقیت سپری نموده‌اند و تعداد فارغان):

تبصره ۱: تعداد جدیدالشمولان در پوهنهی اقتصاد طی چهار سال اخیر قابل ملاحظه بوده است و در سال ۱۴۰۲ نسبت به جذب سایر پوهنتون‌ها در حوزه غرب، افزایش قابل قبولی داشته است و دلیل آنرا هم میتوان بعضی فعالیت‌ها چون:

- کسب اعتبار نامه اکادمیک
- ایجاد کلینیک اقتصادی
- داشتن پورتال دانشجویی
- ساختار علمی و استخدام کادرهای متخصص و با تجربه
- مدیریت سالم
- جدیت در تصمیم‌گیری‌های قاطع و قانونی
- برگزاری برنامه‌های ارتقاء ظرفیت علمی و آموزشی را میتوان نامبرد

تبصره ۲: در قسمت ارقام تأجیلی همان‌طور که در جدول مشاهده می‌شود، محصلینی که بنا بر دلایل موجه درخواست رسمی برای تأجیل را طی مراحل کرده‌اند برای مدت یک و یا دو سمستر به آنها تأجیل داده شده است که اسناد کامل آن در دوسیه محصلین در معاونیت محصلان و همچنان در اسناد پوهنهی نیز ثبت شده و موجود می‌باشد.

چنانچه اخذ تأجیل در دیپارتمنت اقتصاد مدیریت نسبت به آمار جذب آن بسیار اندک و طبیعی می‌باشد و میتوان چنین استنباط کرد که این دیپارتمنت در قالب پوهنهی اقتصاد به منظور تدوین و تعیین اهداف علمی خود از ارزش‌های مهم پیروی میکند که گوشه‌ای از این ارزش‌ها می‌تواند ماندگاری دانشجویان و دلچسپی جامعه را در قبال داشته باشد.

- اهمیت دادن به ارزش‌های دینی
- رعایت قانون و قانون‌مداری
- برگزاری برنامه‌های ارتقای ظرفیت برای دانشجویان
- جذب فارغان در نهادهای مربوط به پوهنتون جامی نظر به ظرفیت
- فراهم ساختن دوره‌های کارآموزی بیشتر برای محصلین

- توجه به کیفیت در همه ابعاد
- رسیدگی به درخواست ها، پیشنهادات و شکایات محصلان
- تعهد مسئولیت پذیری
- ایجاد فضای آرام برای دانشجویان جهت فراگیری دروس

تبصره: در سال ۱۴۰۲ دیپارتمنت اقتصاد مدیریت یک دوره فراغت داشته است و یک دلیل عمده در صد کاهش آن نسبت به سال قبل جذب کمتر محصل به علت وجود مریضی همه گیر ویروس کرونا و نبود انگیزه زیاد مردم به تحصیل بوده است و همچنین از فارغان سال ۱۴۰۳ صرفاً فارغان سمستر بهاری شامل آمار گردیده است. همچنان علت های دیگری که در کاهش فارغان نقش داشته است که شامل: مهاجرت های خانواده ها، شیوع ویروس کرونا، کاهش در آمد سرانه خانواده ها و کم انگیزه گی محصلان به ادامه تحصیل را میتوان بیان نمود. با آنهم در سال های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ خورشیدی نسبت به سال قبل افزایش ۵۳ و ۲۴ درصدی در تعداد فارغان وجود داشته است. البته برای بالا بردن ظرفیت جذب و همچنان تعداد فارغان برنامه هایی روی دست گرفته شده است که در آینده نزدیک نتیجه خواهد داد.

نظریات و پیشنهادهای هیأت

تحلیل آمار جدیدالشمولان و فارغان در چهار سال گذشته نشان می دهد که با وجود پیشرفت های قابل توجهی در جذب محصلان، نیاز به برنامه ریزی دقیق و اجرای استراتژی های مؤثر برای افزایش ماندگاری و موفقیت تحصیلی محصلان احساس می شود. در این راستا، هیئت به ارائه پیشنهادات زیر پرداخته است:

- توسعه استراتژی های تبلیغاتی در سطح محلی و ملی برای افزایش آگاهی از فرصت های تحصیلی در دیپارتمنت اقتصاد مدیریت.
- فراهم آوردن دوره های آموزشی برای اساتید به منظور به روزرسانی مهارت های آموزشی و علمی آنها.
- همکاری با نهادها و شرکت های محلی برای فراهم کردن فرصت های کارآموزی و عملی برای محصلان.
- برگزاری کارگاه ها و سمینارهای شغلی جهت آشنایی محصلان با بازار کار

۷. استخدام (جدول احصائی و نسبت فارغان هر سال که در بازار کار استخدام شده اند):

یکی از دغدغه های همیشگی فارغ التحصیلان رشته اقتصاد، ابهام در شغل آینده است. البته این امری است طبیعی چرا که اقتصاد بیش از آن که یک فن باشد یک دانش است و معمولاً رشته های این چنینی فارغان را گاهی با ابهاماتی روبرو می کنند. با آنهم محصلان رشته اقتصاد پس از اتمام دوره لیسانس با داشتن تحلیل ژرف اقتصادی و مهارت های مدیریتی، میتوانند در بخش های مالی، بازاریابی، مشاوره، مدیریت منابع انسانی و استراتژیک و بسیاری از حوزه های دیگر فعالیت کنند. این رشته، به فارغ التحصیلان فرصت می دهد تا در جایگاه های مدیریتی برجسته قرار بگیرند و در تصمیم گیری های کلیدی سازمان ها نقش مهمی ایفا کنند. دانش آموخته گان این رشته می توانند در مشاغل مانند:

- ✓ کارآفرینی و مدیریت مشاغل شخصی
- ✓ مدیریت در سطوح مختلف
- ✓ محاسب و حسابرس
- ✓ مشاور در حوزه های بازاریابی، مدیریتی، مالی ...
- ✓ عضویت کادر علمی در دانشگاه های دولتی و خصوصی

پوهنچی اقتصاد با همکاري پوهنتون جامي، براي سهولت هرچه بيشتر فارغين خود در امر کاريابي داراي مرکز کاريابي بوده است. اين مرکز با ارائه مشاوره در قسمت کاريابي براي فارغان و همچنان داشتن ارتباط با نهادهای مرتبط با رشته اقتصاد مديريت، زمينه يافتن شغل مناسب براي فارغان خويش را فراهم آورده است. از ديگر فعاليت‌های اين مرکز مي‌توان به برگزاري سمينارهای سي وي نويسي، مصاحبه شغلي، مهارت‌های جستجوي کار و روش‌های اپلاي کردن آن، مکتوب نويسي، معرفي سايت‌های کاريابي، مهارت‌های کاريابي، آموزش نرم افزار SPSS، چگونگي نوشتن بزنس پلان... و مشاوره در قسمت انتخاب شغل اشاره نمود.

نظريات و پيشنهادهای هيأت:

با توجه به آمار، درصد استخدام فارغان در سال‌های اخير به طور متوسط ۸۴ درصد بوده است. اين آمار نشان‌دهنده عملکرد مثبت برنامه‌های آموزشي در جهت آماده‌سازي فارغان براي بازار کار است. از آنجايي که پوهنچي داراي مرکزي مجزا تحت عنوان مرکز کاريابي براي فارغان است، ايجاد ارتباط دوامدار و مستمر با کارفرمايان، نکته‌ای قابل تقدير به شمار مي‌آيد. اين ارتباط مي‌تواند به شناسايي دقيق‌تر نيازهای بازار و تطابق هرچه بيشتر محتوای آموزشي با آن‌ها کمک نمايد. همچنين، مفردات درسي گنجانده شده در کاريکولم ديارتمنت اقتصادمديريت، تا حدود زيادي با نيازهای بازار کار هم‌راستا بوده و تا حد زيادي نياز کارفرمايان را در بخش دانش مسلکي برطرف ساخته است. با اين حال، برخي مهارت‌های معمول و مورد انتظار کارفرمايان در کاريکولم گنجانده نشده است و ديارتمنت در نظر دارد براي توسعه اين مهارت‌ها، ورکشاپ‌هایی را در آينده برگزار نمايد.

نکته مثبت ديگر، ارتباط نزديک و دائمي پوهنچي با محصلان و فارغ‌التحصيلان اين نهاد است. براي تسهيل اين ارتباط، علاوه بر مرکز کاريابي، يک گروه تلگرامي براي فارغين هر سمستر ايجاد شده است که تمامی فارغان عضو آن و برنامه‌های ارتقای ظرفيت و اعلانات کاريابي در آن گروه شريک ساخته مي‌شود. همچنين، در برنامه‌های بازنگري سالانه، محصلين و فارغان همواره نقش فعالی ايفا کردند و از طريق پاسخ به پرسشنامه‌های توزيع شده، در توسعه و بهبود پوهنچي و ديارتمنت مشارکت مي‌کنند.

با آنهم هيأت با درنظرداشت اطلاعات فوق، مهارت‌های قابل انتقال و مورد نياز بازار کار و بررسي کاريکولم ديارتمنت، نظريات و پيشنهادات خود را حسب آتی ارائه مي‌دارد.

- گسترش همکاري‌های صنعتي: براي افزايش درصد استخدام فارغان، پيشنهادهای مي‌شود که ديارتمنت با شرکت‌ها و نهادهای صنعتي همکاري‌های بيشتری برقرار کند. برگزاري سمينارهای کاريابي با حضور کارفرمايان مي‌تواند به تسهيل فرايند استخدام کمک کند.

- تقويت مهارت‌های عملي: به منظور افزايش تطابق بين آموزش‌های ارائه شده و نيازهای بازار کار، برگزاري کارگاه‌های تخصصي و دوره‌های آموزشي عملي در کنار دروس تئوري پيشنهادهای مي‌شود. اين کار مي‌تواند به افزايش قابليت‌های کارآفريني و مهارت‌های نرم فارغان منجر شود.

با توجه به موضوعات مطرح شده، هيأت احساس مي‌کند که نياز به تغييرات کلان و اساسي در برنامه‌های علمي ديارتمنت احساس نمي‌گردد. با اين حال، براي بهبود و تقويت اين برنامه، برگزاري ورکشاپ‌ها و سمينارهای علمي مؤثر در امر استخدام، به منظور کاهش مشکلات فارغان در زمان استخدام، پيشنهادهای مي‌شود. اين اقدامات مي‌تواند به ارتقاء شايستگي‌های فارغان و بهبود وضعيت استخدام آنان کمک کند.

۸. نظريات محصلان بر مبنای تجارب دوره تحصيلي:

به منظور بررسی و تحلیل نظریات محصلان در خصوص روش های تدریس اساتید، خدمات و امکانات آموزشی، نصاب تحصیلی و سایر موضوعات مرتبط، جلسات منظم و هدفمندی با دانشجویان از صنوف مختلف در طول سمستر تحصیلی برگزار گردید. علاوه بر این، برای جمع آوری نظرات محصلان درباره تجارب آنها از دوره تحصیلی و بهره گیری مؤثر از این نظرات در مرور دوره ای برنامه علمی، پرسشنامه ای استاندارد و جامع میان آنان توزیع شد.

قابل ذکر است که تعداد ۴۰ پرسشنامه بین محصلان صنوف مختلف توزیع گردید. این پرسشنامه شامل ۱۶ سوال انتخابی و ۱۲ سوال تشریحی بود که از محصلان خواسته شد با دقت و درستی تکمیل نمایند.

نتایج این نظرسنجی و بررسی از محصلان به شرح زیر ارائه می گردد.

تحلیل پرسش نامه مرور دوره ای از دیدگاه محصلان

نتایج سروی محصلین به صورت فیصدی برای هر سوال به طور مجزا و همچنین فیصدی در مجموع در بالا نشان داده شده است. با توجه به آمار جدول و گراف و فیصدی های به دست آمده می توان نتیجه های ذیل را حاصل نمود؛

- براساس اطلاعات جدول ارائه شده، نتایج به دست آمده نشان می دهند بالاتر از ۸۶ فیصد محصلین با انتخاب گزینه زیاد و متوسط (۷۳ و ۲۵ درصد) از برنامه آموزشی و کیفیت تدریس رضایت داشته اند که این نشان دهنده ی میزان بالای رضایت محصلین از برنامه را نشان میدهد.

در قسمت دوم پرسش نامه ۱۲ سوال تشریحی وجود داشت که نتایج سروی به طور مختصر به شرح زیر میباشد:

نظریات و پیشنهادهای هیأت:

بر اساس نتایج ارزیابی هایی که از طریق جلسات با محصلان و همچنان توزیع پرسشنامه به دست آمده است،

بعد از تجزیه و تحلیل دقیق پرسشنامه ها و مصاحبه های محصلین، به این جمع بندی رسیدیم که اکثریت محصلان از برنامه آموزشی در دیپارتمنت اقتصاد مدیریت پوهنهی اقتصادی راضی هستند. پس بناء اگر بخواهیم به صورت کل نتیجه گیری نمائیم، می توانیم بگوئیم که اکثریت محصلان از کیفیت تدریس و نصاب تحصیلی رضایت داشته که نشان دهنده زحمات قابل قدر اساتید پوهنهی اقتصادی در قسمت کیفیت تدریس، کدر اداری پوهنهی در بخش انجام امور اداری و خدمات و همچنان رهبری پوهنتون که نقش غیرقابل انکاری در توسعه و پیشرفت هر بخش پوهنتون می تواند داشته باشد، می باشد. ترغیب محصلان به اشتراک فعالانه در بحث های صنفی و سایر فعالیت های آموزشی می باشد

البته متباقی جامعه آماری که فیصدی کمتری از نمونه را تشکیل می دهند، از برنامه آموزشی نسبتاً راضی بوده اند و یا راضی نبوده اند یا به عبارتی گزینه متوسط و کم را در پاسخ به سوالات مربوط، انتخاب نمودند آن هم به دلیل اینکه بیشتر مضامین دیپارتمنت اقتصاد و مدیریت سنجشی می باشد و برای برخی محصلین با دشواری هایی همراه است.

- برای ایجاد تجربه عملی در محصلین، باید پروژه های عملی و کارگاه های آموزشی در مضامینی نظیر محیط زیست و اقتصاد پولی برگزار شود. علاوه بر این، بررسی محتوای درسی مضامینی مانند تجارت الکترونیک ضروری است تا به طور مناسب با نیازهای بازار

هماهنگ شوند. استفاده از تکنیک‌های تدریس تعاملی و برگزاری جلسات بحث و تبادل نظر در مضامینی مانند ریاضی و اقتصاد محیط زیست نیز می‌تواند به افزایش تعامل و مشارکت محصلین کمک کند. همچنین، بروز رسانی محتوا در مضامین غیربروز، مانند تاریخ نظریات اقتصادی باید با تشکیل کمیته‌ای متشکل از اساتید دیپارتمنت انجام شود.

- دسترسی به اساتید نیز یکی از جنبه‌های مهم است که باید بهبود یابد. ایجاد سیستم‌های ارتباطی از طریق پورتال می‌تواند تسهیل‌گر تماس محصلین با اساتید باشد و به پاسخگویی سریع‌تر به سوالات کمک کند. همچنین، برگزاری جلسات تشویقی و انگیزشی می‌تواند به افزایش مشارکت محصلین در بحث‌های صنفی و فعالیت‌های آموزشی منجر شود. ترکیب تدریس نظری و عملی در مضامینی مانند اقتصاد زراعتی و بانکداری نیز برای افزایش جذابیت دروس بسیار مؤثر خواهد بود.
- در نهایت، برگزاری برنامه‌های آموزشی در حوزه کسب و کار، ایجاد زمینه‌های کارایی برای دانشجویان و برگزاری سیرهای علمی می‌تواند به تقویت تجربیات عملی محصلین کمک کند. با اجرای این پیشنهادات، نه تنها کیفیت آموزش در رشته اقتصاد مدیریت بهبود خواهد یافت، بلکه دانشجویان برای ورود به بازار کار نیز آماده‌تر خواهند شد.

با توجه به نتایج نظرسنجی و گفته‌های بالا، مشکلات کلان در بخش تدریس و امور اداری دیپارتمنت مشاهده نگردیده و مسائل و مشکلات مطرح شده از سوی محصلین، در سطح دیپارتمنت قابل حل بوده و در حال حاضر نیازی به مداخله و ورود سطوح بالاتر پوهنتون احساس نمی‌گردد.

۹. نظریات فارغان بر مبنای تجارب: (طور مثال نظریات و فیدبک فارغان درباره ارزش برنامه علمی و فواید و اثراتی که برای شان در محیط کار داشته...)

آمریت دیپارتمنت اقتصاد مدیریت و هیئت مرور دوره‌ی برنامه علمی با هدف جمع‌آوری نظرات فارغان این رشته، از طریق توزیع پرسشنامه‌ها، برگزاری جلسات و نشست‌های مستمر، سعی در بررسی و ارزیابی برنامه علمی داشته است. این اقدام به منظور بازنگری در محتوای آموزشی، بهبود کیفیت آموزش و بررسی کلی برنامه صورت گرفته است.

پرسشنامه‌ی مورد استفاده شامل سه بخش کلیدی بود:

تناسب برنامه درسی با نیازهای فارغ‌التحصیلان: تا چه اندازه برنامه درسی دیپارتمنت به نیازهای واقعی فارغ‌التحصیلان پاسخ می‌دهد؟

تناسب برنامه درسی با نیازهای جامعه: تا چه اندازه برنامه درسی دیپارتمنت با نیازهای اقتصادی و اجتماعی جامعه هم‌راستا است؟

تأثیر برنامه درسی بر محیط کار: تا چه اندازه محتوای آموزشی دیپارتمنت بر ارتقاء کارایی و کارآیی فارغ‌التحصیلان در محیط کار مؤثر بوده است؟

پس از جمع‌آوری و تحلیل پرسشنامه‌ها، پیشنهادات مفیدی در زمینه اصلاح و بهبود برنامه دریافت شد که نتایج آن به شرح زیر است.

نتیجه‌گیری جدول اول: ارزیابی برنامه درسی از منظر میزان تطابق با نیازهای فارغ‌التحصیلان

در این جدول، ارزیابی برنامه درسی از منظر میزان تطابق با نیازهای فارغ‌التحصیلان بررسی شده است. بیش از ۸۵٪ از فارغ‌التحصیلان معتقدند که دروس ارائه‌شده دارای محتوای مناسب و قابل درک بوده است. ۷۵٪ نیز اعلام کرده‌اند که برنامه درسی نیازهای فعلی آن‌ها را در حوزه کاری برآورده می‌کند. همچنین ۹۰٪ از شرکت‌کنندگان باور دارند که این برنامه درسی انتظارات حرفه‌ای آن‌ها را به خوبی پاسخ داده و توان حل مسئله را در آن‌ها تقویت کرده است و ۷۳٪ از فارغ‌التحصیلان پاسخ داده‌اند که دروس ارائه‌شده باعث کارایی شغلی فعلی آن‌ها در زمینه‌های مرتبط با رشته‌شان شده است.

نتیجه‌گیری برای جدول دوم: ارزیابی برنامه درسی از نظر تطابق با نیازهای جامعه

در این جدول، برنامه درسی از نظر تطابق با نیازهای جامعه بررسی شده است. ۸۶٪ از شرکت کنندگان معتقدند که این برنامه درسی با نیازهای جامعه هماهنگ است. چنانچه ۸۳٪ نیز بیان کرده‌اند که این برنامه درسی روحیه کار گروهی و همدیگر پذیری را آنها تقویت کرده است. با این حال، و در حدود ۷۹٪ از فارغ‌التحصیلان اظهار داشته‌اند که برنامه متناسب با نیازهای فراگیران و جامعه می باشد. همچنین، ۸۳٪ از دانشجویان بر این باورند که برنامه درسی متناسب با نیازها و تحولات جامعه است.

نظریات و پیشنهادهای هیأت:

هیأت موظف، بعد از بررسی اسناد و مطالعه نتایج و تجزیه و تحلیل پرسشنامه‌ها قرار ذیل نظریات و پیشنهادات خود را بیان می‌دارد. نتایج ارزیابی‌های برنامه اقتصاد مدیریت نشان می‌دهند که اکثر فارغ‌التحصیلان رضایت بالایی از محتوا و کاربرد دروس در حوزه‌های حرفه‌ای و شغلی خود دارند. در اینجا چند پیشنهاد برای بهبود برنامه علمی بر اساس اطلاعات و اسناد ارائه شده می‌توان ارائه کرد:

- پیشنهاد می‌شود که دیپارتمنت تمرکز بیشتری بر روی دوره‌های عملی و پروژه‌های واقعی بگذارد. افزودن فرصت‌های بیشتری برای تجربه عملی می‌تواند به تقویت این بخش کمک کند.
- برگزاری کارگاه‌های عملی که در آن دانشجویان با مسائل واقعی مواجه شوند و به دنبال راه‌حلی برای آنها باشند، می‌تواند بسیار مؤثر باشد. همچنین، تشویق دانشجویان به کار بر روی پروژه‌های گروهی که نیاز به حل مسائل پیچیده دارند، به تقویت مهارت‌های عملی آنها کمک می‌کند.
- برگزاری بحث‌های صنفی منظم و بررسی مطالعات موردی واقعی، دانشجویان را به بیان نظرات و تحلیل مسائل از زوایای مختلف تشویق می‌کند.
- به علاوه، ایجاد ارتباط با صنعت از طریق همکاری با شرکت‌ها برای ارائه پروژه‌های واقعی و تشویق به شرکت در دوره‌های کارآموزی می‌تواند تجربه عملی و یادگیری از چالش‌های واقعی را فراهم کند.
- پیشنهاد می‌شود جلسات منظم جهت دریافت بازخورد با کارفرمایان، محصلان و فارغ‌التحصیلان برای اصلاح و بهبود نیازهای آموزشی شان برگزار گردد. همچنان تقویت همکاری با صنایع به طراحی دوره‌های کارآموزی و محتوای درسی مرتبط کمک خواهد کرد.

با توجه به این نتایج، می‌توان برنامه‌های آموزشی دیپارتمنت را با افزایش تمرکز بر مهارت‌های عملی و سازگاری با تغییرات شغلی بهبود بخشید و فرصت‌های یادگیری واقعی‌تری برای دانشجویان فراهم کرد.

از طرفی چون دیپارتمنت به تنهایی نمی‌تواند با نهادی تفاهم‌نامه امضا نماید و یا قرارداد معرفی کارآموز داشته باشد، این نیاز احساس می‌گردد تا مقامات بالاتر پوهنتون همچون معاونت علمی، معاونت امور محصلان و حتی ریاست پوهنتون در این بخش با دیپارتمنت همکار و همراه بوده تا زمینه رشد هرچه بیشتر دیپارتمنت از یک طرف و پیدا شدن شغل مناسب و بالا رفتن تعداد فارغان مشغول به کار این رشته از طرف دیگر مهیا گردد.

۱۰. نظریات استادان و بهبود کیفیت تدریس:

شکی نیست که اساتید یکی از ارکان کلیدی در حوزه تحصیلات عالی به شمار می‌روند. با توجه به تخصص‌های متنوع آنان در رشته‌های مختلف و تجربه‌های ارزشمند کار یا تحصیل در نهادهای معتبر ملی و بین‌المللی، نظرات این اساتید می‌تواند به‌طور قابل توجهی به بهبود فرآیندهای علمی دیپارتمنت کمک کند.

دیپارتمنت اقتصاد مدیریت همواره در تلاش بوده است تا از ظرفیت‌های بالقوه این اساتید بهره‌برداری کند. این تلاش‌ها شامل برگزاری منظم و مستمر جلسات و نشست‌ها، توزیع پرسشنامه‌ها، مشارکت اساتید در برنامه‌های توسعه‌ای دیپارتمنت و انجام مصاحبه‌های حضوری و غیرحضوری است.

در راستای این اهداف، جلسه‌ای با عنوان "بازنگری دوره‌ای برنامه علمی" برگزار شد که در آن، پرسشنامه‌هایی به اساتید ارائه گردید. هدف از این اقدام، جمع‌آوری نظرات و پیشنهادات آنان در خصوص برنامه علمی دیپارتمنت و شناسایی راهکارهای ممکن برای بهبود و اصلاح آن بود.

نظریات و پیشنهادهای هیأت:

بعد از جمع‌آوری و تحلیل پرسشنامه‌ها، نتایج به دست آمده بیانگر این بود که اکثریت اساتید معتقدند دیپارتمنت ارتباط خوب و مستمری با سایر دیپارتمنت‌های هم‌رشته ملی و بین‌المللی، ادارات مرتبط بیرونی و همچنان جامعه دارد.

اساتید معتقد هستند که برنامه علمی این دیپارتمنت برای جامعه مفید بوده و آمار استخدام شدگان و رضایت کارفرمایان به خوبی این مسأله را روشن می‌سازد.

البته از جمله مواردی که اساتید دیپارتمنت پیشنهاد نمودند یکی بهبود محتوای درسی در بعضی از مضامین درسی، برقراری ارتباطات نزدیک با کارفرمایان و صنایع مختلف، برگزاری دوره‌های ارتقای ظرفیت برای اساتید در زمینه‌های نوین تدریس و تشویق به تحقیق و انتشار مقالات علمی می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش کمک کند، در زمینه تقویت مهارت‌های محصلان، فراهم آوردن آموزش‌های عملی برای نرم‌افزارهای کاربردی و برگزاری برنامه‌های رقابتی می‌تواند به ارتقاء توانایی‌های آن‌ها کمک کند. البته دیپارتمنت وعده سپرده است برای بهبود این نقاط ضعف در پلان‌های عملیاتی سال‌های آینده تحقیقات علمی کتابخانه‌ای و میدانی بیشتری را بگنجاند تا به این شکل بتواند اساتید را در امر انکشاف دیپارتمنت و برنامه علمی شریک سازد. همچنان قرار شد اساتید محترم در بخش ارتقای ظرفیت و برگزاری ورکشاپ‌ها و سمینارهای علمی برای کارکنان، محصلین و فارغان همکاری نموده و سهم خود را توسعه برنامه علمی، دیپارتمنت و جامعه به نحو احسن ادا نمایند.

البته قابل ذکر است جلسات با اساتید به طور مستمر و دوامدار ادامه خواهد داشت و در قسمت بهبود و اصلاح برنامه علمی دیپارتمنت همواره از نظریات مفید این اساتید استفاده خواهد گردید.

با توجه به نظرات اساتید، هیأت در این زمینه نظرات آتی را بیان می‌دارد.

- نخست با توجه به نظر مثبت اکثر اساتید نسبت به مؤثریت برنامه علمی در سطح جامعه و همچنان ارتباط خوب و مستمر این دیپارتمنت با سایر بخش‌ها و نهادهای مرتبط، ضمن تقدیر از این رویه، توصیه می‌شود ضمن حفظ شرایط فعلی سعی در توسعه این ارتباطات در آینده نماید.
- در قدم بعدی موارد قابل تأملی با توجه به نظر اساتید مشاهده می‌گردد. اساتید بر این نظر هستند که تحقیقات علمی انجام شده در سطح دیپارتمنت ناکافی بوده و نیاز است تا تعداد بیشتری پژوهش علمی انجام پذیرد. از آنجایی که یکی از معیارهای مهم توسعه و اعتباردهی به نهادهای تحصیلات عالی مقدار و کیفیت انجام تحقیقات علمی و حل مسائل جامعه است، بنابراین ضروری به نظر می‌رسد تا دیپارتمنت در این بخش توجه جدی نموده و سعی بر بهبود این امر با همکاری اساتید نماید.
- مشکل بعدی، تفکیک این دیپارتمنت به دو دیپارتمنت مجزا و یا یک دیپارتمنت تحت نام دیپارتمنت اداره تجارت پیشنهاد میگردد زیرا می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش و پاسخگویی بهتر به نیازهای بازار کار کمک کند. در این بخش هم توصیه

می‌گردد دیپارتمنت با همکاری پوهنچی و همچنان هماهنگی معاونیت علمی و ریاست پوهنتون، سعی بر ایجاد دو برنامه مجزا و یا تغییر نام دیپارتمنت نماید.

- متعاقباً برگزاری برنامه های ارتقای ظرفیت برای محصلان، فارغان و اساتید و همچنان بازنگری در نصاب تحصیلی که این موارد در سطح دیپارتمنت قابل حل می باشد و دیپارتمنت در پلان های سال های آینده خویش مورد توجه قرار دهد.

با این حال، دیپارتمنت به تنهایی قادر به امضای این تفاهم‌نامه‌ها یا ایجاد قراردادهای معرفی کارآموزی نیست. بنابراین، احساس نیاز به همکاری و همراهی مقامات بالاتر پوهنتون، از جمله معاونت علمی، معاونت امور محصلان و ریاست پوهنتون، در این زمینه ضروری به نظر می‌رسد. این همکاری نه تنها می‌تواند به رشد و توسعه هرچه بیشتر دیپارتمنت کمک کند، بلکه نتایج مثبتی را در کوتاه‌مدت و بلندمدت به همراه خواهد داشت. چنین رویکردی می‌تواند به تقویت توانمندی‌های عملی محصلین و بهبود ارتباطات با بازار کار منجر شود، و در نهایت، به ارتقاء کیفیت آموزش و افزایش اشتغال‌زایی برای فارغ‌التحصیلان منتهی گردد.

• نظریات کارفرمایان: (نظریات کارفرمایان درباره مهارت‌های فارغان و مناسب بودن‌شان برای کار)

نظریات کارفرمایان در مورد مهارت‌های فارغ‌التحصیلان و تطابق آن‌ها با نیازهای بازار کار، اهمیت ویژه‌ای دارد. به همین منظور، مسئولین پوهنچی و دیپارتمنت اقتصاد مدیریت نشست‌های منظم و مستمری را با کارفرمایان مرتبط با این رشته برگزار کرده‌اند. در این جلسات، دیدگاه‌ها، پیشنهادات و انتقادات کارفرمایان نسبت به برنامه علمی دیپارتمنت مورد بحث و بررسی قرار گرفته و نتایج این تعاملات با بخش‌های ذی‌ربط به اشتراک گذاشته شده است.

در راستای این اهداف، جلسه‌ای با عنوان "بازنگری دوره‌ای برنامه علمی" نیز ترتیب داده شد. در این جلسه، پرسشنامه‌هایی طراحی و توزیع گردید تا نظرات کارفرمایان و صاحبان مشاغل در خصوص فارغ‌التحصیلان این رشته و کارآمدی آن‌ها در محیط کار جمع‌آوری شود. این پرسشنامه به گونه‌ای طراحی شده است که توانایی‌های فارغ‌التحصیلان را از جنبه‌های مختلفی چون دانش، مهارت، انگیزه و رفتار در محل کار مورد ارزیابی قرار دهد و همچنین به بررسی برنامه‌های علمی دیپارتمنت بپردازد. هدف از این اقدام، دریافت پیشنهادات سازنده برای اصلاح و بهبود برنامه‌های آموزشی دیپارتمنت است.

نظریات و پیشنهاداتی هیأت:

فارغان دیپارتمنت اقتصاد، در اکثر جنبه‌های تخصصی و حرفه‌ای، عملکرد قابل توجهی از خود نشان داده‌اند، به‌ویژه در زمینه توانایی‌های اجتماعی، کار گروهی و حل مسائل سازمانی. همچنین، علاقه‌مندی به یادگیری و کارورزی مؤثر به عنوان عوامل کلیدی در موفقیت آن‌ها به شمار می‌آید. با این حال، بهبود در توانایی‌های زبان انگلیسی و تقویت خلاقیت و نوآوری می‌تواند آمادگی فارغان را برای ورود به بازار کار و مواجهه با چالش‌های مدرن افزایش دهد. هیأت موظف، پس از بررسی اسناد قبلی و تجزیه و تحلیل نتایج پرسشنامه‌ها، پیشنهادات و نظریات خود را به شرح زیر بیان می‌دارد.

- خوشبختانه، مفردات برنامه علمی دیپارتمنت تا حدود زیادی با نیازهای بازار کار هم‌راستا است و سطح رضایت کارفرمایان و همچنین نرخ بالای جذب فارغان این دیپارتمنت، به خوبی موید این واقعیت می‌باشد. از آنجایی که کارفرمایان از سطح دانش مسلکی فارغان رضایت دارند، نیازی به تغییرات اساسی در کاریکولم احساس نمی‌شود. با این حال، این روحیه در ساختار دیپارتمنت وجود دارد که در صورت نیاز یا عدم نیاز کارفرمایان، مضمون یا مضامین خاصی در نصاب درسی اضافه یا حذف شوند.

- علاوه بر این، کارفرمایان بر این نکته تأکید دارند که فارغان باید مهارت‌هایی چون تقویت مهارت‌های مدیریتی، فردی و تسلط بر زبان‌های خارجی، به‌ویژه زبان انگلیسی، را توسعه دهند. همچنین، نیاز به تقویت مهارت‌های عملی فارغان، شامل ارتقاء آموزش نرم‌افزارهای محاسباتی و مدیریتی و ایجاد دوره‌های کارورزی به منظور کسب تجربه عملی، به وضوح احساس می‌شود.
- در زمینه ارتباط با کارفرمایان، دیپارتمنت اقدامات مؤثری انجام داده و ارتباط مستمر و نزدیکی با کارفرمایان برقرار کرده است. این ارتباطات از طریق دعوت به جلسات، نشست‌های میدانی، مصاحبه‌ها و تکمیل پرسشنامه‌ها تسهیل شده است. پیشنهاد هیأت برای تقویت این ارتباطات شامل برگزاری سمینارهای مهارت‌های کاریابی با دعوت از کارفرمایان موفق و باتجربه، و برگزاری نشست‌های مشترک با حضور محصلین، فارغان، کارفرمایان و مسئولین دیپارتمنت می‌باشد.
- با توجه به درخواست کارفرمایان برای تخصصی‌سازی رشته اقتصاد مدیریت تحت عنوان "اداره تجارت"، هیئت مرور دوره‌ی برنامه پیشنهاد می‌کند که این دیپارتمنت به دو دیپارتمنت مجزا و یا یک دیپارتمنت تحت نام دیپارتمنت اداره تجارت تفکیک گردد زیرا می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش و پاسخگویی بهتر به نیازهای بازار کار کمک کند. در این بخش هم توصیه می‌گردد دیپارتمنت با همکاری پوهنچی و همچنان هماهنگی معاونیت علمی و ریاست پوهنتون، سعی بر ایجاد دو برنامه مجزا و یا تغییر نام دیپارتمنت نماید.
- از سوی دیگر، با توجه به اینکه دیپارتمنت به تنهایی نمی‌تواند تفاهم‌نامه‌ای با نهادها امضا کند یا قرارداد معرفی کارآموزی داشته باشد، احساس نیاز به همکاری و همراهی مقامات بالاتر پوهنتون، شامل معاونت علمی، معاونت امور محصلان و ریاست پوهنتون، به منظور تسهیل این فرآیند ضروری است. این همکاری می‌تواند به رشد و توسعه هرچه بیشتر دیپارتمنت و همچنین افزایش فرصت‌های شغلی برای فارغان این رشته کمک کند.

۱۲. منابع آموزشی فیزیکی و مجازی:

خلاصه‌ای از منابع فیزیکی و مجازی این پوهنچی در جدول زیر درج شده است.

پوهنچی اقتصاد، با همکاری معاونت مالی و اداری و آمریت تدارکات پوهنتون، موفق به ایجاد محیطی استاندارد و مناسب برای اساتید، کارکنان و محصلین خود شده است. این پوهنچی، همانند سایر پوهنچی‌ها، در ساختمان مرکزی پوهنتون جامی قرار دارد و دارای صنف‌های مجهز به پروجکتور، ال‌سی‌دی و سیستم‌های گرمایشی و سرمایشی است که فضایی آرام و معیاری را برای تدریس اساتید و یادگیری محصلین فراهم می‌آورد.

بخش پوهنچی اقتصاد در کتابخانه مرکزی پوهنتون با بیش از ۱۶۰۰ جلد کتاب، یکی از غنی‌ترین بخش‌های کتابخانه به شمار می‌آید. این در حالی است که دانشکده اقتصاد در نظر دارد در سال آینده کتاب‌های جدیدی را برای استفاده محصلان خریداری نماید تا منابع مطالعاتی خود را غنی‌تر کند.

علاوه بر این، لابراتور کامپیوتر مجهز به اینترنت پرسرعت در اختیار محصلین قرار دارد تا آن‌ها بتوانند تحقیقات خود را به آسانی انجام دهند. برنامه SPSS نیز بر روی تمامی کامپیوترها نصب و راه‌اندازی شده است تا محصلین به راحتی از مزایای این نرم‌افزار کاربردی بهره‌مند شوند.

همچنین، این پوهنچی دارای یک مرکز کارآفرینی است که به محصلان و فارغ‌التحصیلان کمک می‌کند تا با مشاوره اساتید، ایده‌های کارآفرینی خود را به مرحله اجرا درآورند.

از نظر امکانات اداری و تسهیلات آموزشی، پوهنچی اقتصاد در سطح نسبتاً خوبی قرار دارد. وجود لابراتور کامپیوتر مجهز به اینترنت پرسرعت، اتاق‌های جداگانه برای آمریت دیپارتمنت و مدیریت تدریسی، کتابخانه مجهز دارای کتاب الکترونیکی و فیزیکی، دسترسی رایگان اساتید، کارمندان و محصلان به ژورنال‌های معتبر بین‌المللی و صنف‌های استاندارد با سیستم‌های نوین از جمله پروجکتور و ال‌سی‌دی، ... تأییدی بر این ادعاست. با این حال، دیپارتمنت و پوهنچی به این امکانات اکتفا نکرده و در تلاش هستند تا در آینده نزدیک، ضمن توسعه بخش‌های موجود، اتاق‌های مطالعه برای اساتید و اتاق‌های جداگانه برای اساتید دائم نیز ایجاد نمایند.

نظریات و پیشنهادهای هیأت:

هیأت موظف بعد از بررسی امکانات اداری و آموزشی دیپارتمنت به ترتیب ذیل نظر خود را بیان می‌دارد. منابع فیزیکی موجود مانند تعداد صنوف، تعداد کامپیوترهای لابراتوار و تعداد کتب موجود در کتابخانه برای محصلین برحال پوهنچی، کافی به نظر می‌رسد اما به دلیل انکشاف روزافزون پوهنچی، نیاز است تا در قسمت توسعه تمام این بخش‌ها اقداماتی روی دست گرفته شود. پیشنهاد می‌شود دسترسی اساتید، کارکنان و محصلان به ژورنال‌های معتبر بین‌المللی ادامه یابد تا بتوانند از جدیدترین یافته‌های علمی بهره‌مند شوند. برای تسهیل فضای مطالعاتی و پژوهشی، ایجاد اتاق‌های مطالعه جداگانه برای اساتید توصیه می‌شود تا دیپارتمنت با همکاری معاونیت مالی و اداری و ریاست پوهنتون اقدام نماید. قابل یادآوری است در بخش آموزش و توسعه کارکنان نیاز است تا تمام کارمندان پوهنچی مورد ارزیابی قرار گرفته و با توجه به ارزیابی صورت گرفته، نیازسنجی آموزش و ارتقای ظرفیت آن‌ها با همکاری آمریت ارتقای ظرفیت و مدیریت منابع بشری پوهنتون روی دست گرفته شود.

۱. منابع بشری:

این پوهنچی کادر علمی و اداری با تجربه و با مدارک عالی تحصیلی را دارا می‌باشد که نقش مؤثری در تدریس، پیشبرد امور علمی و تحقیقی، و مدیریت اداری این پوهنچی دارند. این کادر، با توانمندی‌ها و تخصص‌های خود باعث ارتقاء کیفیت آموزش و تحقیق در دیپارتمنت و پوهنچی گردیدند. رئیس پوهنچی: اسد الله صدیقی، با تجربه‌ای گسترده در حوزه اقتصاد، رهبری این پوهنچی را بر عهده دارد و مسئولیت برنامه‌ریزی و هدایت کلی فعالیت‌های پوهنچی را بر عهده دارد. معاون پوهنچی: عزیز الله صامت، به عنوان معاون پوهنچی، وظیفه هماهنگی فعالیت‌ها و پشتیبانی از رئیس پوهنچی را بر عهده دارد و در امور اجرایی و علمی نقش کلیدی ایفا می‌کند. آمر دیپارتمنت: محمد نویر، با تخصص در زمینه‌های مرتبط، مدیریت دیپارتمنت را بر عهده دارد و به بهبود فرآیندهای آموزشی و تحقیقی در این بخش کمک می‌کند. مدیر تدریسی: بصیر احمد آرامجو، مسئولیت برنامه‌ریزی درسی و نظارت بر کیفیت تدریس را بر عهده دارد و تلاش می‌کند که برنامه آموزشی به نحو احسن تطبیق گردد. مدیر اجرایی: با تجربه در زمینه مدیریت اجرایی، به بهینه‌سازی فرآیندهای اداری و اجرایی پوهنچی می‌پردازد و همکاری نزدیکی با سایر اعضای کادر دارد.

کارمندان خدماتی: به ارائه خدمات اداری و پشتیبانی به فعالیت‌های روزمره پوهنچی مشغول اند و به تسهیل امور مربوط به محصلین و اساتید کمک می‌کند.

این کادر علمی و اداری با تخصص و انگیزه بالا، متعهد به ارتقاء کیفیت آموزش و پژوهش در پوهنچی اقتصاد بوده و به عنوان نیروی محرکه‌ای برای توسعه این دیپارتمنت و پوهنچی فعالیت می‌کنند.

اعضای شورای علمی پوهنچی اقتصاد، شامل استادان برجسته‌ای چون استاد اسدالله صدیقی، استاد شمس الحق فضل، استاد عزیز الله صامت، استاد بصیر احمد آرامجو، استاد نذیر احمد نوری، استاد جواد آرام و استاد محمد نویر، نقش حیاتی در توسعه و پیشبرد اهداف علمی و آموزشی دیپارتمنت دارند.

این اعضا با تخصص‌های مختلف و تجربه‌های غنی خود، به طراحی و بهبود برنامه‌های درسی، ارتقاء کیفیت آموزش و پژوهش، و ارزیابی فعالیت‌های آموزشی کمک می‌کنند. همچنین، آن‌ها در تصمیم‌گیری‌های استراتژیک و سیاست‌گذاری‌های آموزشی مؤثر هستند و با ایجاد فضای همکاری و تبادل نظر، به تقویت روحیه علمی و تحقیقاتی در دیپارتمنت کمک می‌نمایند. این شورا با نظارت بر کیفیت تدریس و پژوهش، به ارتقاء استانداردهای آموزشی و پاسخگویی به نیازهای روزافزون بازار کار و جامعه می‌پردازد.

جدول استادان دایم و قرار دادی

نام و تخلص	سویه تحصیلی	تجربه کاری
اسدالله "صدیقی"	ماستر	۱۴ سال
شمس الحق "فضل"	ماستر	۱۴ سال
محمد "نویر"	ماستر	۵ سال
نذیر احمد "نوری"	ماستر	۵ سال
جواد "آرام"	ماستر	۵ سال
عزیز الله "صامت"	ماستر	۹ سال
بصیر احمد "آرامجو"	ماستر	۴ سال
جلیل احمد "فضل"	ماستر	۱۴ سال
مرتضی "مدبر"	دکتر	۸ سال
حمید الله "تیموری"	ماستر	۸ سال
نوید "آریا"	ماستر	۶ سال
مسلم "احمدی"	دکتر	۵ سال
محمد امید "خیر اندیش"	ماستر	۱۰ سال
عبدالروف "قاری زاده"	ماستر	۷ سال
محمد زبیر "عزیزی"	ماستر	۱۰ سال
غلام حضرت "قاسمی"	ماستر	۱۰ سال
عبدالواجد "فروتن"	دکتر	۱۵ سال
غلام حسن "حیدری"	ماستر	۱۰ سال
فضل احمد "ذاکری"	ماستر	۶ سال
عبدالخالق "حقانی"	ماستر	۶ سال
محمد علی "حنیف"	ماستر	۱۰ سال
فرید احمد "فایق"	ماستر	۸ سال
عبدالرحمن "عزیزی"	ماستر	۸ سال
محمد منصور "محب"	ماستر	۱۰ سال

بصیر احمد "حقیر"	ماستر	۴ سال
محمد عزیز "محمدی"	ماستر	۸ سال
ناصر احمد "هروی"	ماستر	۵ سال
محمود الحسن "روحانی"	ماستر	۱۰ سال

تبصره: کادر علمی این پوهنهی که تعداد ایشان به ۲۸ تن می‌رسد را اکثراً اساتید دارای مدرک تحصیلی ماستری و یا دکترا تشکیل داده‌اند که این خود می‌تواند باعث توسعه هرچه بیشتر دیپارتمنت و رشد و ارتقای ظرفیت محصلین شود.

از طرف دیگر، کادر علمی این پوهنهی نیز متشکل از اشخاص باتجربه و متخصص بوده که دارای درجه تحصیلات عالی بوده و ظرفیت انجام امور اداری پوهنهی و دیپارتمنت را به طور کامل دارا می‌باشند. همچنان قابل ذکر است سعی دیپارتمنت بر این است تا در قسمت استخدام‌های جدید از فارغین خود دیپارتمنت در پست‌های مناسب اداری استفاده نماید.

اگرچه کارمندان و اساتید فعلی دیپارتمنت، نیازهای علمی و اداری را تا حد زیادی مرفوع می‌سازند اما با توجه به روند رو به رشد پوهنهی و دیپارتمنت، ضروری به نظر می‌رسد در سال‌های آینده در قسمت جذب کارمندان اداری و همچنان ارتقای ظرفیت و توسعه کارمندان فعلی، اقدامات مقتضی روی دست گرفته شود. که این امر نیازمند همکاری بخش‌های مختلف پوهنتون مخصوصاً آمریت انکشاف مسلکی و مدیریت منابع بشری می‌باشد.

نظریات و پیشنهادهای هیأت:

پس از بررسی و ارزیابی لیست کادر علمی و اداری دیپارتمنت، هیأت موظف نظرات زیر را ارائه می‌دهد:

دیپارتمنت در حوزه منابع انسانی، اعم از کادر علمی و اداری، با چالش‌ها و کمبودهای قابل توجهی مواجه نیست. اساتید و کارکنان فعلی به‌خوبی نیازمندی‌های دیپارتمنت را برآورده می‌سازند و عملکرد آن‌ها در این زمینه بسیار رضایت‌بخش است.

علاوه بر این، استخدام افراد شایسته و وجود لایحه وظایف مشخص، به همراه ارزیابی‌های مستمر، موجب شده است که امور اداری دیپارتمنت به‌طور معیاری و مؤثر پیش برود و در این راستا هیچ‌گونه مشکلی وجود نداشته باشد.

از دیگر نکات قابل تقدیر، تقسیم‌بندی مناسب اساتید به سطوح بلندرتبه، میان‌رتبه و پایین‌رتبه است. این تقسیم‌بندی نه تنها در ترکیب کادر علمی اثرگذار بوده، بلکه به‌واسطه تدریس منطقی در سمسترهای مختلف، به ارتقاء کیفیت آموزش کمک شایانی نموده است.

در پایان، دیپارتمنت باید برای ارتقاء ظرفیت و افزایش شایستگی کارکنان، برنامه‌های آموزشی و ورکشاپ‌های تخصصی را با همکاری آمریت‌های مربوطه و مدیریت منابع بشری پوهنتون برگزار نماید. همچنین، اساتید نیز می‌توانند در این فرآیند نقش مؤثری ایفا کنند.

با توجه به سیر صعودی پوهنتون و پوهنهی در راستای توسعه، توصیه می‌شود که اقدامات لازم برای جذب نیروی انسانی بیشتر در هر دو بخش علمی و اداری صورت گیرد. این اقدامات به‌منظور پیشگیری از بروز مشکلات احتمالی در آینده و کاهش وابستگی به سایر نهادها در تدریس برخی مضامین ضروری است.

۲. نتیجه‌گیری هیأت و خلاصه‌ی از اقدامات برای دیپارتمنت بر اساس جدول زمانی:

هیأت موظف بعد از حدود شش ماه برگزاری جلسات متعدد در طول این مدت، به نتایج و جمع‌بندی‌های ذیل برای دیپارتمنت رسید که به شکل پیشنهاد و توصیه ارائه می‌گردد:

- ۱- ارتقای کمی و کیفی تحقیقات علمی و نشر آنها در ژورنال‌های بین‌المللی: با توجه به کمبود مقالات بین‌المللی در سال گذشته، پیشنهاد می‌شود که پوهنهی برنامه‌هایی برای حمایت اساتید و محققان به انتشار مقالات در ژورنال‌های معتبر بین‌المللی اجرا کند.

این شامل ارائه تسهیلات مالی و منابع پژوهشی برای انجام تحقیقات پیشرفته و انتشار نتایج آن‌ها می‌شود که نیازمند همکاری‌های معاونیت تحقیقات علمی پوهنتون می‌باشد.

۲- افزایش همکاری‌های علمی بین‌المللی: با توجه به همکاری‌های فعلی، پیشنهاد می‌شود که پوهنحی تلاش‌های خود را برای امضای تفاهم‌نامه‌های جدید با دانشگاه‌های بین‌المللی افزایش دهد. این همکاری‌ها می‌تواند به تبادل دانشجویان و استادان و همچنین اجرای پروژه‌های تحقیقاتی مشترک کمک کند.

۳- برگزاری برنامه‌های آموزشی در حوزه کسب و کار، ایجاد زمینه‌های کارایی برای فارغان و محصلان، همچنان برگزاری سیرهای علمی می‌تواند به تقویت تجربیات عملی محصلین کمک کند.

۴- تفکیک این دیپارتمنت به دو دیپارتمنت مجزا و یا یک دیپارتمنت تحت نام دیپارتمنت اداره تجارت پیشنهاد می‌گردد زیرا می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش و پاسخگویی بهتر به نیازهای بازار کار کمک کند. در این بخش هم توصیه می‌گردد دیپارتمنت با همکاری پوهنحی و همچنان هماهنگی معاونیت علمی و ریاست پوهنتون، سعی بر ایجاد دو برنامه مجزا و یا تغییر نام دیپارتمنت نماید.

۵- فراهم سازی زمینه ارتقای سطح تحصیلی کارمندان اداری و علمی جهت افزایش بهبود و ارتقای امورات علمی و اداری در دیپارتمنت

۶- گنجاندن بعضی مضامین علمی و کاربردی بروز و مورد نیاز بازار در نصاب تحصیلی پوهنحی

۳. پیشنهادها برای هیأت رهبری پوهنتون:

هیأت بعد از بررسی کامل برنامه علمی و برگزاری جلسات متعدد به این نتیجه رسید که برنامه علمی (دیپارتمنت اقتصادمدیریت پوهنحی اقتصاد) کاملاً مفید بوده و در ارزیابی حفظ اعتبار سال ۱۴۰۲ با اخذ ۹۲ درصد نمره توانست کیفیت محوری را در عملکردش به نمایش بگذارد. با توجه به مأموریت برنامه که شامل دو حوزه اقتصاد و مدیریت می‌شود، همچنین با در نظر داشت پیشنهادات استادان و کارفرمایان تغییر نام برنامه از اقتصادمدیریت به اداره تجارت موثریت آنرا افزایش خواهد؛ در صورت تغییر نام دیپارتمنت به تغییر نصاب و درگیر آن به بروزرسانی تعداد محدودی از مضامین ضرورت احساس می‌شود. همچنان از ریاست پوهنتون درخواست می‌شود در قسمت امضای تفاهم‌نامه و گسترش روابط با نهادهای مرتبط، فراهم سازی زمینه ارتقای سطح تحصیلی کارمندان اداری و علمی و تخصصی سازی رشته اقتصادمدیریت به اداره تجارت با دیپارتمنت همکاری نموده تا در آینده نزدیک شاهد رشد و انکشاف بیشتری در این دیپارتمنت باشیم.

۴. پاسخ دیپارتمنت به پیشنهادها: (مثلاً دیپارتمنت چگونه و تا چه زمانی پیشنهادها و سفارش‌های هیأت را عملی می‌کند.)

دیپارتمنت اقتصادمدیریت پوهنحی اقتصاد در پاسخ به پیشنهادات و توصیه‌های مفید هیأت موظف، ضمن قدردانی از زحمات ایشان، خود را ملزم به برطرف نمودن مسائل و معضلات مطروحه دانسته و وعده می‌دهد با گنجاندن مسائل بیان شده در پلان عملیاتی سال بعد تا حد امکان این مشکلات را برطرف نماید. همچنان در مواردی که نیاز به همکاری مقامات بلندتر پوهنتون می‌باشد نیز مکاتباتی صورت خواهد گرفت تا با همکاری ایشان، این برنامه علمی را ارتقا داده و بتوانیم پاسخگوی نیازهای بیشتری از ذی نفعان خود باشیم تا سهم خود در انکشاف جامعه را ادا نماییم.

تاریخ تهیه گزارش: ۱۴۰۳/۰۷/۰۷

تأیید کمیته تضمین کیفیت پوهنجی اقتصاد

گزارش مرور دوره ای دیپارتمنت اقتصاد مدیریت در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۰۷ مطابق شماره پروتوکل (۰۷) کمیته تضمین کیفیت پوهنجی توسط اعضاء حاضر در جلسه بررسی و تأیید گردید.

عزیز الله صامت

رئیس کمیته تضمین کیفیت پوهنجی اقتصاد

تأیید رئیس پوهنجی اقتصاد

شورای علمی پوهنجی اقتصاد با حضور اکثریت اعضاء گزارش مرور دوره ای دیپارتمنت اقتصاد مدیریت را در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۲۵ و درج پروتوکل شماره (۰۸) با اکثریت آراء تأیید نمود.

اسد الله صدیقی

رئیس شورای علمی پوهنجی اقتصاد

تأیید کمیته تضمین کیفیت پوهنتون

کمیته تضمین کیفیت پوهنتون جامی گزارش مرور دوره ای دیپارتمنت اقتصاد مدیریت را در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۲۵ و درج پروتوکل شماره (۷) با اکثریت آراء تأیید نمود.

دکتر سید بصیر احمد ایوبی

آمری تضمین کیفیت پوهنتون

تأیید شورای علمی پوهنتون

شورای علمی پوهنتون جامی گزارش مرور دوره ای دیپارتمنت اقتصاد مدیریت را در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۸/۲ و درج پروتوکل شماره (۰۸) با اکثریت آراء تأیید نمود.

دکتر میرمحمد ایوبی

رئیس شورای علمی پوهنتون جامی

